

MEDICINA

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SĄJUNGOS ŽURNALAS

Nr. 1 (61) 1983

MEDICINA PLGS Žurnalas

Journal of World and American Lithuanian Medical Association
Nr. 1 (61) 1983

Redaktorius

Vaclovas Šaulys, M.D.

Redakcinė kolegija:

Kazys Ambrozaitis, M.D.
Milda Budrys, M.D.
F.V. Kaunas, M.D.
Kazimieras Rimkus, M.D.
Vytautas Tauras, M.D.

Redakcinės kolegijos nariai, tvarko atskirus žurnalo skyrius:

Bendri darbai:

Stasys Budrys, M.D.
Roma Degesienė
Antanas Pecevičius, M.D.
Jonas Valaitis, M.D.
Augusta Z. Šaulienė, M.D.

Techninis redagavimas:

Aleksandras Pakalniškis, Jn.
Klementas Dėdela

Kalba ir korektūra rūpinasi:

Juozas Masilionis

Spaudos darbai atlikti:

M. Morkūno spaustuvėj, Čikagoje

Straipsniai, korespondencijos, nuotraukos siunčiamos redakcijos adresu. Rankraščiai taisomi ar trumpinami redakcijos nuožiūra. Žurnalas išeina du kartus per metus. Prenumerata U.S. \$10.00 metams. Atsiskaitoma per draugijas, arba tiesiog MEDICINOS adresu. Adresų pakeitimus prašome iš anksto pranešti administracijai.

Redakcija:

MEDICINA c/o V. Šaulys
2639 W. 86th St.
Chicago, Ill. 60652
Tel.: (312) 776-7337

Administracija:

Sofija Blažys
3038 W. 59th St.
Chicago, IL 60629
(312) 776-6667 (darbo)
(312) 925-3048 (namų)

TURINYS

„Aušros“ metai, J. Valaitis	1
Redakcijos pastabos, V. Šaulys	2
Širdis ir kraujo spaudimas, J. S. Vaičaitis	3
Vaikų regėjimo terapija su kontaktinėmis linzėmis, M. Arštikaitytė-Uleckienė	6
Apsinuodijimas cijanidu, M. Griauzdė	7
Hepatito B. skiepai, A. Vanagūnas	8
Netikėtos kūdikių mirties sindromas, A. J. Šaulytė	10
Prazosinas ir Captoprilis, J. T. Daugirdas	12
Klinikiniai atsitikimai, A. Vanagūnas	13
Medicina okupuotoje Lietuvoje, F. V. Kaunas	16
Lietuvos kariuomenės sveikatos tarnyba, V. Tauras ...	19
PLGS veikla, K. Ambrozaitis ir V. Šaulys	23
Draugijų veikla:	
Kanada, A. Pacevičius	26
Ohio, R. Degesienė	27
III. L. Gydytojų D-jos pagalb. moterų vienetas, Sofija Blažienė	29
Kronika, S. Budrys ir K. Rimkus	30
Gydytojų korporacija — „Fraternitas Lituanica- Patria“, V. Tauras	35
Gaja, V. Šaulys	37
Mokslo pakopomis, K. Rimkus	38
Mūsų mirusieji, K. Rimkus	41
N. Lietuvos gydytojų suvažiavimas 1937	43
Mixtura	44

Viršelio nuotrauka „Gydančios rankos“
skulptūra yra Loyola Medical Center naujo
pastato foyée.

ETERNAL WHEEL

1974

Acrylic on original linen

„AUŠROS” METAI

Prieš mane 1883 metų balandžio mėn. antrasis „Ausros” numeris. Jame Dr. Jonas Basanavičius rašo: „Nesenei pabaigoj sausio m 1883 m iszejo isz Petropiles manipestas duodąs žinę, kad jomilista ankszciausias ciesorius Aleksandras III bus karunawotas gegužes menesije Makswoje (Muskawoje); tatau padžiugino tasai balsas wisus, teipogi ir Lietuwei tur wiltj, kad szwiesiausias ciecorius per sawo karunawonę sugrąžjs walnastj Lietuwiams spaudinti lietuwiszkas knigas lietuwiszkais rasztais, kaip buwo wartojama mazne trejetą amžių.”

Prieš mane 1983 metų vasario mėn. „Time's” numerio viršelis: „The KGB today. Andropov's eyes on the world”. „Time's” reporteris John Cohen straipsny „Eyes of the Kremlin” baigia: „Jeigu Andropovas praeityje galvojo, kad yra sunku USSR valdyti, remiantis baime ir teroru, tai ateityje tikrai bus neįmanoma valdyti USSR be baimės ir be teroro”. Šio naujo raudono caro Andropovo atsiradimas Sovietų Sąjungoje tikrai nepradžiugino nei mūsų, nei mūsų kolegų gydytojų okupuotoje Lietuvoje.

Tas pats raudonasis caras Andropovas mūsų kolegą Helsinkio Aktui ginti grupės disidentą dr. Algirdą Statkevičių už akių nuteisė ir ištrėmė į Černiakowskio psichiatrinę ligoninę, iš kurios šis ryžtingas kovotojas-gydytojas už Lietuvos laisvę slapta leidžiamam okupuotoje Lietuvoje „Aušros” Nr. 24 rašo: „Aš neužsitarnavau, kad būčiau suimtas, o tuo labiau, kad šiuo metu aš pilnai sveikas žmogus prievartiniu būdu ilgam laikui uždarytas specialaus tipo ligoninėje. Mane stipriai muša saugumiečiai . . . Be gailėsčio muša visi ir nei vienas nesako už ką. Ir aš nežinau, už ką esu mušamas”. Laiško gale jis prašo jį gelbėti ir leisti išvykti pas savo seserį į JAV.

Taip kaip prieš šimtą metų dr. Jonas Basanavičius ir dr. Jonas Šliupas per „Aušrą” skatino charistinės rusų imperijos užgrobtą Lietuvą prisikelti ir sukurti laisvą nepriklausomą Lietuvą ir tas tikslas buvo pasiektas, taip lygiai šiandien dr. Algirdas Statkevičius ir nedidelis skaičius lietuvių disidentų per šių laikų okupuotos Lietuvos „Aušrą” skatina komunistinės rusų imperijos užgrobtą Lietuvą išlaisvinti iš bolševikinio jungo ir tas šių dienų tikslas turi būti pasiektas.

Dėl to šiam būtinam visų lietuvių tikslui, laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atkūrimui pasiekti, turime ypatingai šiais „Aušros” metais sutelkti visas jėgas, o tuo labiau skatinti savo kolegas ir koleges gydytojus aktyviai prisidėti prie mūsų 1983 metų ruošiamo suvažiavimo.

Šiame suvažiavime turėtume be visos eilės kitų svarbių nutarimų pasisakyti už lietuvių gydytojų disidentų okupuotoje Lietuvoje išlaisvinimą iš psichiatrinė kalėjimų ir dr. Jono Basanavičiaus ir dr. Jono Šliupo aušrininkų pavyzdžiu įsijungti į bendrinę visuomeninę lietuvišką veiklą su vienu pagrindiniu tikslu: laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymu.

Dr. Jonas Valaitis

REDAKCIJOS PASTABOS

„Aušros“ metai. PLGS ir III. Liet. gydytojų draugija ruošiasi PLGdydytojų 14-tam suvažiavimui Darbo dienos savaitgaly Čikagoje. Suvažiavimas vyks „Aušros“ šimtmečio paminėjimo ir aušrininkų pagerbimo ženkle. Tikimės, kad ir sekantis medicinos numeris bus pajėgus perduoti tą nuotaiką skaitytojams.

Šitam numery moksliniam skyriui dauguma mediciniškos temos iš LAMA seminaro, vykusio vasario mėn. 20-26 dienomis Winter Park'e Colorado kalnuose.

PLG Sąjunga ir „Medicinos“ redakcija susirūpinusi Liet. Medicinos Istorijos išleidimu. Mirus prof. J. Puzinui, redakcinis darbas vėl sustojo penkmečiui. Dabar perėmus iniciatyvą dr. J. Meškauskui, atrodo, situacija pagerės. Su šituo numeriu medicinoj bus talpinama daugiau straipsnių medicinos istorijos klausimais. Norėtume, kad skaitytojai komentuoūt.

Redakcija dėkoja bendradarbiams, nors dažnai redakcija įpuola į depresiją, jausdama gydytojų abejingumą.

V. Šaulys, M.D.

VIRŠELIUOSE:

Ramojus Mozoliauskas

Gimęs Lietuvoje 1925. Baigęs Ecole des Arts et Metiers Freiburge, Vokietijoje 1950 metais. Dabar gyvena Lemonte Illinois. Daugiausia dirba religinio meno skulptūros srityje: pasireiškęs paminklinėj kūryboje.

Laimėjęs daug premijų ar atžymėjimų meno parodose.

Vanda Balukienė

Baigusi Ecole des Arts et Metiers meno mokyklą Freiburg'e Vokietijoje ir Academy of Fine Arts, Čikagoje. Dalyvauja jungtinėse ir asmeninėse meno parodose. Originali tautinio meno išraiškose.

ŠIRDIS IR KRAUJO SPAUDIMAS

J. S. Vaičaitis, MD*

Širdis ir kraujo spaudimas

Pagrindiniai žodžiai ar išsireiškimai: aukštas kraujo spaudimas (AKS), hipertensija (H), pirminė, pagrindinė (essential), antrinė (secondary), auglys, blogybinis AKS, širdies smūgis, širdies dekomensacija, širdies nepakankamumas, jungiamasis audinys, gūžio liauka (thyroid gl.).

Tema labai plati ir jai pilnai išnagrinėti reikty viso šio suvažiavimo. Per šią valandą galima tik duoti svarbesnių minčių santrauką. Naudosiu terminą ne kraujospūdis, bet aukštas kraujo spaudimas (AKS) ir hipertensija (H), nes jie visi trys tą patį reiškia.

Į aukštą kraujo spaudimą (AKS) daug dėmesio kreipia ne vien medikai, bet taip pat ir valdžios sveikatos įstaigos ir visuomenė, ypač po 1970 m., kai Veteranų ligoninių sistemų tyrimuose buvo įrodyta didelė mirtingumo ir galimo mirtingumo sumažėjimai pažėminus AKS. Panašūs rezultatai gauti Švedijos, Australijos ir Norvegijos tyrinėji-

* Dr. J. S. Vaičaitis studijavo Boston University, CLA, (A.B. cum laude) Bostone, o po to Boston University, School of Medicine. Nuo 1966-1970 atliko stažą, rezidenciją ir fellowship vidaus ligų specialybėje/nefrologijoje — E. J. Meyer Memorial Hospital ir Buffalo General Hospital, Buffalo, N.Y. Nuo 1970-1972 tarnavo US Army, kaip majoras ir buvo paskirtas Medicinos departamento vedėju, U.S. Army Hospital, Seoul, Korėjoje ir vėliau San Pedro, CA. Nuo 1972 dirba Diagnostinėj Klinikoje, Largo, FL, kaip vidaus ligų specialistas ir nefrologas (nephrologist).

muose su 8000 pacientų. Dar net 1956 metais Cecil-Loeb ir Harrison išleistos medicinos knygos rašė, kad nebuvo statistinių įrodymų, jog, gydant vidutiniai pakilusį kraujo spaudimą, bus sumažinamas mirtingumas arba prailginamas gyvenimas.

Minėtų tyrimų metu apskaičiuota, kad 15% Amerikos gyventojų turi AKS-mą, iš jų 50% net nežinojo, kitų 50% žinančių, tik 15% buvo gerai gydomu reguliuojami.

Dabar nustatyta, kad 25% Amerikos gyventojų turi AKS — tai yra apie 50 mil. žmonių ir iš jų didesnis % tai žino ir yra geroje kontrolėje.

AKS yra tylusis žudikas ir pirmasis jo pasireiškimas gali būti staigi ir netikėta mirtis.

Per pastaruosius 10 metų gydymu sumažintas mirtingumas, kasmet iki 5% ir apie 50% nuo AKS programos pradžios.

AKS gydyti naudojama 8 vaistų rūšys, ir vaistai gali būti pritaikinti kiekvienam ligoniui pagal indikaciją ir su mažiausia reakcija.

Aukšto Kraujo Spaudimas skirstomas pagrindiniai į 2 grupes, — pirminė pagrindinė (essential) — 90% sergančiųjų, ir antrinė (secondary — 10%. Pirminei grupei nėra pagijimo. Vaistais gydomas ligonis visą gyvenimą. Antrinio AKS-mo priežastys gali būti: augliai, pav. pheochromocytoma, reninoma, aldosteronizmas, Kušingo liga, inkstų arterijos susiaurėjimas ir pn. Diagnozė sudėtinga ir brangi — ieškant reninomos ar aldosterono kraujuje, rentgeno kontrastinės nuotraukos ir pn. Mums žinoma, kad normalus Kraujo Spaudimas yra apie 120/80, miegant nukrenta iki 90/60. Tačiau labai AKS, kuris kartais siekia 200 ar 260 syst. ir 110-120 diastolinis (nemiegant), nukrenta tik iki 180/90. Kada Kraujo Spaudimas pakyla net iki 250/150 — tai yra, taip vadinamas blogybinis AKS. Negydant — ligonis gali mirti už kelių mėnesių. Pirmasis ir antrasis gali virsti blogybinu.

AKS sužaloja kraujo indus inkstuose, širdyje, smegenyse ir pn., iššaukia širdies smūgius, apopleksijas, širdies dekomensacijas ir plyštančias aneurizmas. Farmingham studijos rezultatai rodo, kad rizikos laipsniškumas priklauso nuo spaudimo lygio; pavyzdžiui, jei spaudimas yra 160/95, širdies smūgis bus 3 kart dažniau, širdies dekomensacija 4 kartus dažniau, apopleksija (CVA) 7 kartus dažniau. Net jauniems, 40-50 metų žmonėms, kurių diastolinis spaudimas 104 ar daugiau, palyginus su žmonėmis su normaliu 85 diastoliniu spaudimu — apopleksijos rizika pakyla 10 kartų!

Ligonio apžiūrėjimas, lygos istorija ir laboratorijos rezultatai turi 3 tikslus:

1. Surasti ir įvertinti organizme padarytą žalą.
2. Surasti AKS priežastį.
3. Sumažinti rizikos faktorius širdies ligai.

1. Organų sužalojimas — AKS dažnai neduoda jokių simptomų, nebent retkarčiais galvos skausmus iš ryto, kartais regėjimo pablogėjimą ir bendrą silpnumą. Egzaminuojant randami širdies dekomensacijos (nepakankamumo) reiškiniai, akyse — pakitimai kraujo indų ir net kraujo išsiliejimų. Padeda ECG-ma ir inkstų funkcijos įvertinimas.

2. Ieškojimas aukšto kraujo spaudimo, pav. pheochromocytoma, aldosteronizmas, moterų hormonų vartojimas, apsinuodijimas švinu, kraujo indų stenozė ir t.t.,

3. Apsaugojimas širdies nuo pažeidimų:

- a) Apribojimas druskos
- b) Sumažinimas svorio
- c) gydymas vaistais.

Druskos (NaCl) — labiau svarbus Na⁺ apribojimas. Na⁺ anionas yra daugely druskų, naudojamų maisto industrijoje, maisto prezervacijai — Na nitrate, monosodium glutamate, Na ascorbate ir p.n. Kad Na⁺ kūne sulaiko vandenį buvo pastebėta 1904 metais. 1940 m. mažindavo druską su Kempnerio dieta. Kempnerio studijoje su 500 pacientų įrodyta, kad badaudami ryžių ir vaisių dieta, įspūdingai sumažino kraujo spaudimą. Jo dietoje buvo leidžiama tik 400 mg Na⁺. Nekenksminga naudojant iki 3 gramų druskos, bet normaliai žmogui pakanka mažiau 0.5 gm. Amerikiečių dietoje yra 10 gm. druskos dienai. Primityvios tautelės, kaip pv. N. Guinea, Solomon Islands ir Ugandos gyventojai sunaudoja 250 mg. dienai, o Brazilijoje Yanomeno Indėnai tik 40 mg. Kenijos gyventojai naudodami 200 mg Na⁺, patekę į kariuomenę su 11.000 mg. Na⁺, Kraujo spaudimas pakilo antruose metuose. Tačiau eskimai, sunaudodami iki 300 mg. druskos, nenukenčia nuo AKS ar apopleksijos. Pietinės Japonijos gyventojai sunaudoja iki 13000 mg druskos — iš jų 20% turi AKS. O šiaurės japonai naudoja iki 25000 mg — ten net 80% gyventojų yra su aukštu kraujo spaudimu. Taigi Na⁺ mažiau kaip 3000 mg dienai ir žemas svoris sumažina galimumą širdies ligoms. Vien svorio numetimas gali sumažinti AKS (Raisin studija, 1978).

ATHEROSKLEROZĖ ir ŠIRDIES LIGOS

Atheroma susideda iš lygiojo raumens ląstelių (collagen), jungiamojo audinio, elastin, glycomi-

no, glicino ir lipidų. Liga prasideda jaunystėje, intimoj, vėliau sukietėja ir pereina į atheromą lipidų pagalba.

Atherosklerozė dažniausiai išsivysto didžiuliuose ir vidutiniuose kraujo induose, tačiau rūkančiuose cigaretes procesas išsivysto ir mažuose kraujo induose.

Pirminiai rizikiniai faktoriai — atherosklerozės priežastys:

- 1) Cholesterolio kiekis kraujyje
- 2) AKS (Aukštas Kraujo Spaudimas)
- 3) Cigarečių rūkymas ir

Antriniai faktoriai:

- 4) pakilęs cukraus kiekis
- 5) Svoris
- 6) Fizinė mankšta
- 7) Alkoholio naudojimas
- 8) Amžius
- 9) Lytis
- 10) Psichologiniai faktoriai

Nuo širdies ir kraujo indų ligų JAV miršta kasmet apie 1 mil. gyventojų, 1/3 jų tarpe 35-65 m. amžiaus. Autopsijose randamas degeneruojantis, nekrotinis fibrozinis sukalkėjimo procesas, kuris jau nebepagydomas. Bandoma to išvengti dieta ir vaistais. Pakilę (HDL) aukšto tirštumo lipoproteinai apsaugo nuo atherosklerozės ir širdies ligos. Galvojama, kad HDL neleidžia kraujo indų lygiojo raumens ląstelėms pasisavinti cholesterolio. Cholesterolis patenka į kepenis, ten kur perdirbtas HDL sudaro 20-25% viso cholesterolio. Cholesterolio ir HDL santykis svarbus — svarbu, kad cholesterolis ir gliceridai būtų žemoj koncentracijoje. Kontrolė įmanoma dieta, klorijų kiekio mažinimu ir svorio numetimu, sumažinimu gyvulinių riebalų naudojimo, naudojant augalinius riebalus, vengiant pasotintų riebalų. Naudojant vaistus sumažinimui gliceridų (clofibrate) padidėja galimybė tulžies akmenims, bet nesumažina mirtingumo nuo širdies ligos. Svarbu sumažinti AKS — ypač kai kraujo spaudimas yra virš 160 mm Hg.

Atherosklerozės laipsnis, ypač asmenims vyresniems 45 m. amžiaus, priklauso nuo cigarečių surūkymo per dieną, bet cigarų ir pypkių rūkyto- jams mažesnis procentas. Širdies smūgiai, anginos ir kraujo indų katastrofos 20 kartų yra dažnesnės pas rūkančius.

Cukrinė liga — kada cukrus yra virš 120 mg % arba cukrus pasirodo šlapume, sinergistiškas tuomet veikimas yra, ypač jeigu yra aukštas gliceridų kiekis.

Svoris — jei svoris pakilęs virš 20% normalaus svorio, ypač kada kartu yra pakilęs ir kraujo spaudimas, cukrinė liga, ir lipidemia — rizika padidėja. Mankšta, asmenybės tipas A ir paveldėjimas yra mažiausia svarbus. Kaikuriuose gyvuliuose, atėmus cholesterolį, pastebėta atherosklerozės regresija.

Sistolinio kraujo spaudimo pakilimas, pav. 200/80 irgi atsiliepią į mirtingumą — pagreitina. Stengiamasi sistolinį pažeminti kuo žemiau, bet paprastai normalumo negalima pasiekti. Tokio kraujo spaudimo priežastys kitokios — gali būti dėl mažakraujystės, Beri-beri, gūžio liaukų aktyvumo ir pn. Dažniausiai dėl aortos sienelių sukietėjimo maža galima padaryti, bet stengiamasi palaikyti sistolinį spaudimą kiek galima mažesniu.

Ligoniai, imą vaistus dėl depresijos, turėtų vengti kaikurių sūrių. Sūryje yra tyramino ir su antidepressantais — MAO — gali labai aukštai pakelti kraujo spaudimą. Tas pats gali atsitikti su slogos vaistais, kurie turi phenylpropanolaminų.

Medicinos sekcijų paskaitininkai L.K.M.A. suvažiavime St. Petersburge 1982 m. — D. Degesys, J. Vaičaitis, A. Milius

Taukinė — Omentum
Ikvėžinis — Precancerous
Nuogramdos — Scrapings
Apčiuopinis tyrimas — Palpation
Atokieji (rezultatai) — Long-Term (results)
Skvarbumas (spindulių) — Penetration (of rays)
Kraujotaka — Circulation
Žastikaulis; raktikaulis — Humerus; clavicle
Dilbis (Stipinkaulis & Alkūnkaulis) — Forearm (Radius & Ulna)

Medicina, Nr. 1 (61), 1983

Prieš porą mėnesių Bostone leidžiamas žurnalas „Medical Letter on Drugs and Therapeutics“ (volume 24, 11.12, 1982) aprašomas naujas būdas išvengti atherosklerozės, vartojant žuvies taukus. Pagamintas naujas preparatas — MAX — EPA mažina „lipid compound“ — žuvų taukai su vitaminais E ir A. Tų vaistų gamintojai remiasi tuo, kad eskimai, kurie valgo žuvį, plaukiojančią šaltuose vandenyse, pav. lašišą (salmon), mackereles, sardines — neturi aukšto cholesterolio ir glyceridų, bet aukštą HDL (aukšto tirštumo lipoproteiną). HDL pakilimas buvo laikinis. Po 9 mėnesių nukrito ir pasiliko žemiau negu tyrimų pradžioje! Tie taukai buvo išmėginti su pelėmis — kai kurioms sukėlė širdies ligas. Pamėginus ant kiaulių — sukėlė kepenų negalavimus. Pasirodo, kad vaistų viena sudėties dalis — cetolio rūgštis, yra gyvulių nepernešama. Ar ji pavojinga žmonėms, dar nėra visiškai aišku, taip pat ir vaistų saugumas dar nenuspręstas.

Man atrodo, kad yra daug sveikiau valgyti pačią žuvį, o ne ieškoti sveikatos vitaminų krautuovėse, kurių pagrindinis tikslas yra komercinis, o ne būtinai žmonių gerovė.

P.S. Paskaita skaityta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime, St. Petersburge, Florida, 1982 m. lapkričio 27 dieną.

Šaltiniai: John S. Vaicaitis, M.D. Blind comparison of the antihypertensive and potassium sparing effects of Amiloride (hydrochlorothiazide once daily and triamterene) hydrochlorothiazide twice daily, Current Therapeutic Research 32:6, 1982.

J. S. Vaicaitis, M.D. Antihypertensive and kaliuretic effects of a methyl dopa-hydrochlorothiazide combination, ten pat, 31:4, 1982.

J. S. Vaicaitis, M.D. Evaluation of B-blocker, timolol maleate, combined with hydrochlorothiazide in essential hypertension. Ten pat, 27:3, 1980.

Šlaunikaulis; Blauzdikaulis; Šeivikaulis — Femur; Tibia; Fibula

Lūžis — Fracture

Lūžgaliai — Fragments

Raištis — Ligament

Rageną — Cornea

Rainelė — Iris

Gyslainė — Chorioidea

Tinklainė — Retina

Vyzdžiai — Pupils

VAIKŲ REGĖJIMO TERAPIJA SU KONTAKTINĖMIS LINZĖMIS

Dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė

Hospital for Sick Children ir
University of Toronto, Toronto, Kanada

Jau nuo senų laikų akiniai buvo invalidumo ženklas ir, kiek galima, žmonės jų vengdavo, nors be akinių buvo pusakliai. Vyrų su akiniais net į kariuomenę neimdavo, o moterims jie buvo senmergės simbolis. Buvo jieškoma priemonių išvengti akiniams, ir taip pamažu išsivystė dabartinės kontaktinės lizės. Vieni jų nori dėl patogumo, kiti dėl grožio. Oftalmologai jas pritaiko vaikų regėjimui išvystyti arba pagerinti.

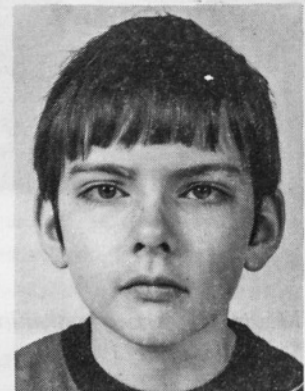
Aukšto laipsnio trumpažiūrių arba ilgažiūrių akiniai yra labai stori. Matymui vartojamas tik pats optinis centras. Mažiausias nukrypimas nuo to centro duoda chromatinę ir optinę aberaciją. Po kataraktos operacijos, kai uždedami stori akiniai, žmogui net vaikščioti sunku, nes visos linijos atrodo gaubtos. Tuo tarpu kontaktinė lizė, priguldama ant ragenos, duoda natūralų regėjimą. Kūdikiams su užsigimusiom kataraktom jos išoperuojamos kuo anksčiausiai: kelių savaičių ar mėnesių amžiaus. Tuoj po operacijos reikia uždėti arba storus kataraktos akinius arba geriausiai kontaktines liznes tam, kad jie fokusuotų įeinančią šviesą ant retinos ir tokiu būdu ją stimuliuodami vystytų regėjimą. Stori akiniai atmetini ne tik dėl aukščiau minėtų priežasčių, bet jie būtų per sunkūs ant mažo kūdikio veido. Tenka pasirinkti kontaktines liznes, kurias kūdikiai labai gerai toleruoja, gali su jomis ir miegoti, o tėvai greitai išmoksta, kaip jas įdėti ir išimti. Paaugę vaikai patys susitvarko (Iliustracija 1,2).

Anizotropija yra, kai viena akis labai skirtinga nuo kitos, t.y. vienos akies stiklas būtų labai storas, o ant kitos akies stiklas būtų labai plonas arba visai jo nereikia. Vaikas tą pirmąją akį

nejučiomis ignoruoja, jos pilnai nevartoja, ir matomums tokioje akyje esti pilnai neišsivystęs. Neretai tokia akis pradeda žvairuoti. Akiniai yra netoleruojami. Jei vaikas ir priverčiamas juos nešioti, regėjimo nepataiso. Geriausias gydymas tokiu atveju yra kontaktinė lizė, jei pakankamai anksti pritaikoma. Dažniausiai toji anomalija atrandama, kai vaikas jau kelių metų amžiaus, tai ir regėjimas vienoje akyje silpnesnis. Nežiūrint kontaktinės lizės, dar reikia gerąją akį kasdien kelioms valandoms užklijuoti, kol matomumas pirmojoje akyje pagerės. Kuo jaunesnis vaikas, tuo geresni rezultatai pasiekiami, t.y. iki 2-3 metų amžiaus.

Iliustracija 1. Berniukas su storais akiniais po kataraktos operacijos.

Iliustracija 2. Tas pats berniukas su kontaktinėmis lizėmis vietoje storų akinių.

Keratokonius yra akių liga, kai ragena suplonėja ir vidinio akies spaudimo veikiami nereguliariai išsikiša į priekį. Ta liga paprastai pasireiškia pas paauglius arba dar vėliau. Regėjimas pasidaro labai blogas ir su akiniais yra nepataisomas. Lieka tik kontaktinės lizės arba ragenos transplantacija.

Kontaktinių lizių technikai tobulėjant, atsiranda vis naujos, dar iki šiol nenumatytos galimybės jas pritaikinti akių gydymui. Tėvų baimė, kad reikėtų palaukti, kol vaikas paaugs, yra nepagrįsta tuo labiau, kad amblijopinių arba neišsivysčiusių akių gydymas su kontaktinėmis lizėmis yra sėkmingiausias pas kūdikius arba vaikučius prieš vaikų darželį.

APSINUODIJIMAS CIJANIDU

Mindaugas Griaudzė, M.D./Ph.D. *

Mindaugas L. Griaudzė, M.D., Ph.D.

Cijanidas vadinamas įvairiais vardais, kaip antai: Hidrocijaninė rūgštis — HCN, prusinė rūgštis (prussic acid), natrio cijanidas, kalio cijanidas. Jis yra druskų ir įvairių vandeninių skiedinių pavidale.

Apsinuodijimo simptomai gali pasireikšti per kelias sekundes arba tik per kelias valandas (3 ar daugiau). Tai priklauso nuo įvairių aplinkybių: kaip ilgai turėtas kontaktas, kokioje formoje, kokioje koncentracijoje, kaip cijanidas patenka į kūną ir kokia bendra žmogaus sveikatos būklė; pvz. jaunas, sveikas asmuo yra daug atsparesnis cijanidui, negu senas ir ligotas.

Cijanidas yra naudojamas daugelyje atvejų. Labiausiai žinomas kaip nuodas: savižudybėse (suicidal), apnuodijimo tikslais (homicidal), arba masinėse žudynėse (genocidal — k.a. Jamestown atvejais!). Neretai apsinuodijama pripuolamai: darbovietėse, — metalurgijoje, chemijos ir vaistų pramonėje, parazitų, pelių ir žiurkių nuodų gamyboje, grūdų ir miltų dezinfekcijoje ir pan.

Gamtos, organinėje formoje, cijanido randame kaikurių vaisių sėklose, k.a. slyvų, obuolių,

persikų sėklose. Daug cijanido turi migdolai ir tam tikrų rūšių pupos. Tų vaisių sėklų produktai gana populiarūs „health food“ gamyboje. Labiausiai nuodingi yra kartieji migdolai, kurių 40-60 sėklų gali turėti iki 75 mgm cijanido, dešimt kart daugiau negu mirtina dozė.

Sėklose cijanidas randamas amigdalinio molekuleje, kuris išskiria sutraiškius sėklas. Kontakte su vandeniu ir paveikus beta-glucosidase enzimiui, suskyla į chemines formas, kurių viena yra cijanidas. Cijanidas skrandyje absorbuojamas lėtai, kadangi yra rūgšti reakcija. Cijanidui patekus į šarminę aplinką — dvylikpirštę žarną — absorbuojamas labai greitai.

Apsinuodijimo simptomai: cijanozas, asfiksines konvulsijos ir seka mirtis. Dažniausiai apsinuodijimas pasireiškia su menkesniais simptomais: pykinimas, vėmimas, protinis sumišimas, neramumas, galvos skausmai, svaigulys, konvulsijos ir mirtis. Cijanidu apsinuodijęs išskiria specifinį migdolų kvapą, tik nevisi jį užuodžia. Cijanozas pasireiškia maždaug 50% apsinuodijusių, kitų gleivinės pasidaro vyšnios raudonumo panašiai kaip apsinuodijus anglies viendeginiu (carbon monoxide).

Apsinuodijus pradžioje kraujo spaudimas pakyla ir pulsas sulėtėja, vėliau spaudimas smarkiai nukrenta ir pulsas pagreitėja, po to seka širdies ritmo sutrikimai, išsivysto deguonies trūkumo simptomai: pakyla kraujo rūkštingumas, pagreitėja kvėpavimas, išsivysto plaučių edema, smegenų hypoxija, ypač paliečiama kortikalinė sritis. Elektrokardiogramos pakitimai atrodo, kaip Miocardo infarktas.

Cijanido išskyrimas. Išskiriamas šlapume, kaipo thiocianidas dėka sulfurtransferasės enzimų veikimo. Cijanidas turi afinitetą methemoglobiniui. Susijungęs su juo cijanidas nustoja nuodingumo. Normaliai methemoglobino kraujyje yra mažiau kaip 1/2%, tad likęs nesujungtas cijanidas susijungia su cytochromoxidase ir užnuodija celą, jos kvėpavimo sistemą. Gydant svarbu greita diagnozė. Jeigu yra žinoma, kad ligonis paėmė arba buvo kontakte su cijanidu, būtina jį stebėti ligoninėje bent 4 valandas. Jeigu simptomai per tą laiką nepasirodo, tad, matomai, cijanido kiekis buvo per mažas sukelti simptomus. Turintiems apsinuodijimo simptomus reikalingas skubus

* Mindaugas L. Griaudzė, M.D., Ph.D. turi du doktoratus, juos įsigijo Illinojaus universitete, Chicagoje iš farmakologijos ir medicinos srities. Jis yra parašęs nemažą mokslinių straipsnių savo srityje. Atlikęs 2 metų bendros chirurgijos stažą Cook County ligoninėje, Mindaugas baigė Greitosios pagalbos rezidentūrą Chicagoje ir dabar šioje srityje dirba Dr. Marshall B. Segal's emergency medicine grupėje.

gydymas. Sunkiai apsinuodijusiems būtinas dirbtinas kvėpavimo ir cirkuliacijos palaikymas (basic life support). Reikia vengti burna su burna kvėpavimo, kad pagalbą teikiantis neapsinuodytų cijanidu.

Jei ligonis be sąmonės ir nekvėpuoja dėl kvėpavimo takų nepraeinamumo ir silpnumo būtina endotracheinė intubacija ir net ventilacija.

Nežiūrint, ar ligonis sąmoningas ar ne, turi gauti kvėpuoti 100% deguonies. Būtinas skrandžio išplovimas Kalio permanganatu 1:5000 skiediniu 10-15 min. Kalium susijungia su cijanidu ir pasidaro nebeaktyvus junginys. Apsinuodijimams gydyti dar naudojama absorb. anglis, magnesium sulfatas arba citratas, Na thiosulfatas ir Na nitrate į veną ir Amyl nitrate inhaliacija.

Hepatitis B skiepai

Arvydas Vanagūnas, M.D.

Hepatitis B skiepai dar nauji, labai efektingi ir patartina skiepytis visiems, kurie turi galimybės užsikrėsti tos rūšies hepatitu.

Visame pasaulyje hepatitu-B sergančių yra apie 200 milijonų žmonių. JAV tuo hepatitu sergančių yra apie 1 milijonas. Sergančių skaičius kasmet didėja 2-3%. JAV-bėse hepatitu-B dažniausiai užsikrečia medicinos personalas, taip pat didelis procentas homoseksualų, narkotikų vartotojų, sergą hemofilijos ligomis, imunologiniai neatsparūs ligoniai, k.a. sergą vėžiu ir gydomi chemoterapija, ligoniai turį persodintus organus (transplantacijas), taip pat hepatitu sergančių asmenų šeimos nariai — žmonos, vyrai, vaikai.

Iš medicinos personalo pirmoje eilėje dažniausiai yra paliečiami chirurgai, patologai, dantistai, vaikų ir vidaus ligų specialistai ir t.t. (žiūrėk lentelę!).

Lentelė 1.

FREQUENCY OF HEPATITIS B SURFACE ANTIBODY BY MEDICAL SPECIALTY

SPECIALTY	NUMBER TESTED	PERCENT POSITIVE
Surgery	176	28
Pathology	37	27
Pediatrics	63	21
Internal Medicine	259	18
Anesthesiology	59	17
Obstetrics/Gynecology	63	16
Family Practice	341	16
Nonpatient Care	25	4
All Others Combined	169	15
Total	1,192	18.5
Volunteer blood donors		3.5

Dr-ai A. Vanagūnas ir D. Degesys LAMA žiemos stovykloje.

Hepatitis-B yra pavojinga liga. Apie 10% pereina į chronišką formą: tokie asmenys pasidaro virusų nešiotojai, ligos platintojai, patys lyg ir neserga, bet gali kitus užkrėsti.

3-5% hepatitu-B užsikrėtusių gauna chronišką (lėtinę), aktyvią formą, kuri dažnai išvirsta į kepenų cirozę ar net į kepenų vėžį.

Hepatitis-B skiepai (vaccine) nėra gyvų ar nusilpnintų virusų skiedinys. Skiepų pagaminimas įdomus ir sudėtingas. Skiepų gaminimo procese hepatito virusas pašildomas, kurie tada suskyla į pailgas ir apvalias formas. Apvalioji forma, pasidariusi negyva, nesidauginanti, bet pajėgi iššaukti antikūnius ir visai saugi, neužkrečianti. Skiepai gaminami iš hepatitu-B sirgusių, net homoseksualų, kraujo. Skiepų gaminimo procese virusų virulentiškumas sunaikinamas ir, atrodo, kad nėra jokio pavojaus užkrėtimui ar išsivystymui įgyto imuniteto trūkumo sindromo (AIDS).

Skiepus galima naudoti visiems, net ir naujagimiams. Asmeniui, jau užsikrėtusiam hepatitu-B, skiepijimas nekenkia. Kaip anksčiau minėta, gydytojus ir kitą ligoninės ir medicinos personalą, reikia skiepyti net netikrinant jų imonologinio (hepatito) stovio. Tikrinti apsimoka tik grupę, kurioje tikimasi rasti didelį skaičių hepatitu B sirgusių asmenų, kurie jau turi išvystę antikūnius (pvz. — homoseksualai). Tuo būdu galima išvengti nereikalingų išlaidų.

Skiepai kainuoja (savikaina \$30.-35.) dozė. Pilnam imunitetui išvystyti reikia 3 dozių, 6 mėnesių laikotarpyje: 1-ma 1 cm³ dozė, po vieno mėnesio 2-tra dozė, po 6 mėn. — 3-čia dozė. Vaikams duodama 0.5 cm ta pačia tvarka, imunologiškai nekompetetingiems ligoniams dozė yra po 2 ccm.

Naujagimiai, kurių motinos serga B-hepatitu, pirmą dozę turi gauti tuoj gimę dar pridėdant hyperim. gamma globuliną. Po 2 mėn. duodama normali 3 dozių skiepų serija. (1, po 2 mėn. ir po 6 mėn.). Viena pakartotinė dozė po 5 metų.

Atrodo, kad ateityje naujagimiams gamma globulino nereikės duoti, nes atrodo, kad skiepai pakankamai greitai sužadina antikūnių gamybą.

Bendrai skiepų afektingumas — po pirmos dozės 60%, o po trečios dozės net 98%.

Kiek iki šiol žinoma, skiepijimas teduoda mažų komplikacijų: vietinį paraudimą ir trumpalaikį odos suerzinimą injekcijos vietoje arba mažą rankos skausmą. Taip pat gali sukelti trumpalaikį temperatūros pakilimą.

KLMD metinio susirinkimo šeimininkai — dr. J. Vingilis su ponia.

1. Denes, A. E. et al.: Hepatitis B infection in physicians: Results of a nationwide seroepidemiologic survey, *JAMA* 239 (3): 210-212, January 16, 1978.
2. Dienstag, J. L. and Ryan, D. M.: Occupational exposure to hepatitis B virus in hospital personnel: Infection or immunization? *Am. J. Epidemiol.*, 115 (1): 26-39, 1982.
3. Perrillo, R. P. and Aach, R. D.: The clinical course and chronic sequelae of hepatitis B virus infections, *Seminars in Liver disease* 1 (1): 15-25, February 1981.
4. Zuckerman, A. J.: Hepatitis B: Its prevention by vaccine. *J. Infect. Dis.* 143 (2): 301-304, February 1981.
5. Szmuness, W. et al.: A controlled clinical trial of the efficacy of the hepatitis B vaccine (Heptavax B): A final report, *Hepatology* 1 (5): 377-385, September-October 1981.
6. Francis, D. P. et al.: The prevention of hepatitis B with vaccine: Report of the CDC multi-center efficacy trial, in press.

Sūrio ragautojai 1983 m. žiemos stovykloje.

NETIKĖTOS KŪDIKIŲ MIRTIES SINDROMAS

Augusta J. Šaulytė*

University of Chicago

Augusta J. Šaulytė, M.D.

Staigi mirtis yra visados skaudus įvykis, bet turbūt labiausiai, kai netikėtai miršta sveikas kūdikis. Kada skrodime šiuose atvejuose nerandama pakankamai rimtos priežasties, pateisinančios kūdikio mirtį, tai tam įvykiui duodamas „netikėtos kūdikio mirties sindromo“ vardas (Sudden Infant Death Syndrome — SIDS/NKMS).

Netikėtos kūdikių mirties sindromas sudaro pagrindinę mirties priežastį kūdikiuose tarp vieno mėnesio ir vienerių metų amžiaus. Vien JAV kasmet nuo to miršta 10,000 kūdikių arba 2.2/1000 gimimų. Mirties dažnumas priklauso nuo daugelio aplinkybių:

kūdikio amžiaus — mirties amžiaus vidurkis maždaug 2 mėnesių;

lyties — berniukai sudaro 60 procentų mirčių;

tautybės — pas Amerikos indėnus, juodus mirtis nuo NKMS dvigubai dažnesnė kaip pas baltuosius, penkis kartus dažnesnė kaip pas kiniečius;

* **Augusta Jūratė Šaulytė**, M.D. įsigijo chemijos magistro laipsnį Illinojaus universitete, mediciną baigė Southern Illinois universitete Springfielde. 3 metų vaikų ligų rezidentūrą Augusta atliko Buffalo Children's ligoninėje, New Yorko valstijoje. Šiuo metu dirba Chicagos universiteto vaikų ligoninėje — (General Academic Pediatric fellowship). Mano dirbti akademinėje srityje. Šaulytė yra ateitininkė, eilę metų mokytoja vo Čikagos Aukštesniojoje lituanistinėje mokykloje.

vaistų ar nuodingų medžiagų naudojimo neštumo metu — narkotikai, rūkymas;

priešlaikinio gimimo — kuo mažiau išsivystęs, tuo didesnis galimumas;

giminystė tokiems, kurie anksčiau nuo NKMS numirę — broliams, seserims galimybė mirti nuo NKMS penkis kartus didesnė kaip tolimesnėms giminėms;

net nuo sezono — žiema, ypatingai sausio mėnesį, įvyksta didžiausias procentas NKMS;

ir visuomeninio lygio — žemesnėse klasėse, pas neturtingesnius tai dažnesnis įvykis.

NKMS priežastys keleriopai aiškinamos. Svarbiausioji ir labiausiai išvystyta teorija yra „apnėjos.“ Manoma, kad arba smegenų kvėpavimo centrai neišsivystę arba kaip nors klaidingai išsivystę. Panaši mintis yra, kad kūdikio viršutiniai kvėpavimo takai yra palankūs oro neprieinamumui ir sveikuose kūdikiuose. Ypatingai gilaus miego (REM) stadijoje metu kvėpavimo takų raumenų tonusas pavojingai sumažėja, takai suglemba. Antrąja teorija spėliojama, kad kūdikiuose dažnas skrandžio atpilų, atsiragėjimas kartais baigiasi mirtinu laringospazmu. Mažiau priimta trečioji teorija liečia širdies ritmo pakrikimą, kuris veda į visišką aritmiją. Užsikrėtimai pvz. vadinamu RSV-respiratory syncytial virusu, kokliušu, botulizmu; konvulsiniai priepuoliai; nuo vaistų ar skiepų anafilaksija; kriminalinis kūdikių užtroškinimas sudaro grupę NKMS teorijų kurioms šiuo metu nėra daug pagrindo.

Paskaitų belaukiant LAMA Winter Park: Razma, Lenkauskas, Lenkauskienė, Valaitis, Ambrozaitienė.

Nuotr. K. A.

Išvengti tokiai NKMS tragedijai reikia numatyti tas galimybes iš anksto. Ne tik vaikų, bet ir moterų ligų gydytojai galėtų šiuo atveju pasitarnauti. Kūdikiai, kurie galėtų turėti tokį negalavimą, dažniausiai patikrinami ligoninėje. Daugiausiai tikimasi iš „miego studijos“ t.y. vaikui miegant vienu metu rekorduojama EEG, ECG, EOG, EMG (elektro encefalo-, elektrokardijo-, elektrookulo-, elektromyogramas) ir taip pat krūtinės ląstos judesiai. Iš tyrimų paaiškėja, kokia organų sistema pakrikusi ir kokią labiausiai reikia sekti. Kūdikiuose, kuriuose randama centralinė apnea — smegenų kvėpavimo centro negalavimas — yra sekami namuose elektriniu aparatu ir kartais taip pat „gydomi“ theofilino vaistais. Karts nuo karto studijos pakartojamos; joms esant normalioms arba, be kvėpavimo problemų, sulaukus metų amžiaus, kūdikių stebėjimas nebereikalingas. Žinoma, psichologinė tėvų įtampa tokioje padėtyje gali būti labai didelė; gali prireikti ne tik šeimos gydytojo, bet ir psichiatro pagalbos.

LITERATŪRA:

1. Brooks, J. G., „Apnea of Infancy and Sudden Infant Death Syndrome“ (89 refs), *Am. J. Dis. Child.*, Nov. 11, 1982, 136:1012-1022.
2. Shannon, D. C. and Kelly, D. H., „SIDS and Near-SIDS: Parts I and II“ (180 refs), *NEJM*, April, 1982, 306 (16, 17).
3. Valdés-Dapena, M. A., „Sudden Infant Death Syndrome: A Review of the Medical Literature 1974-1979 (141 refs), *Peds*, October, 1980, 66 (4):597-614.
4. Duffty, P. et al, „Home Apnea Monitoring in „Near-Miss“ SIDS and in Siblings of SIDS Victims“, *Peds*, July, 1982, 70 (1):69-74.

Colorado kalnuose 1983 metais p. Bobelienė ir jaunieji Degesiai.

Medicina, Nr. 1 (61), 1983

LAMA 1983. Vyno ir sūrio užkandžiai Winterpark'o kalnuose, Colorado.

Nuotr. V. Kauno

* * *

A.a. dr. B. Matulionis savo automobilyje vairo priekyje buvo pasikabinęs anglų kalba parašytą giesmių programą:

Kai važiuoji 45 mylias per valandą, giedok: Kelias yra džiaugsmo dalis.

Kai važiuoji 55 mylias, giedok: Aš esu čia svetimas, dangus yra mano namai.

Kai važiuoji 65 mylias, giedok: Arčiau prie tavęs, mano Viešpatie.

Kai važiuoji 75 mylias, giedok: Kai šauksi mano vardą, aš jau būsiu ten.

Kai važiuoji 85 mylias, giedok: Viešpatie, aš jau prie tavo vartų.

1970 m. Keleivis Nr. 19.

Su daina į Denver'io aerodromą.

Nuotr. V. Kauno

PRAZOSINAS IR CAPTOPRILIS

J. T. Daugirdas, M.D.

Assistant Prof. of Medicine
Hines-Loyola Medical Center
Maywood, Illinois

Jonas T. Daugirdas, M.D.

Prazosinas ir captoprilis yra du vasodilatatoriai, kurie naudingi hipertenzijos gydymui ir taip pat yra vartojami sumažinti diastolinį ir sistolinį apkrovimą ligoniams su širdies dekomensacija.

Prazosinas blokuoja post-sinaptinį galutinį adrenerginį α_1 receptorių, kadangi jis neblokuoja pre-sinaptinės nervo galūnės, tai tuo pačiu neblokuoja ir katecholaminų pasisavinimo ir nepadidina jų kiekio plazmoje. Paprastai vasodilatatoriai yra vartojami, kaip „trečiojo laipsnio“ (step III) vaistai hipertenzijos gydyme po to, kai diuretikai — „pirmojo laipsnio“ (step I) ir simpatetinių impulsų blokuojantieji vaistai — „antrojo laipsnio“ (Step II) jau buvo vartoti. Kadangi prazosinas turi savo anti-simpatetinį veikimą, jis gali būti vartojamas, kaip „antrojo laipsnio“ (step II) vaistas.

Diuretikų vartojimas paprastai yra reikalingas, nes prazosinas turi tendencijų sulaikyti skysčius (retention). Pats dažniausiai pasitaikęs neigiamas veikimas yra „pirmosios dozės efektas“, kurį galima sumažinti pradėdant 0,5 mg. du kartu į dieną ir duodant pirmą dozę prieš einant gulti. Prazosinos tolerancija hipertenziniam veikimui niekad nebuvo paskelbta.

Captoprilis yra vaistas, kuris blokuoja ACE, angiotensiną, keičiantį enzimą, ir tuo būdu sulaiko neaktyvaus angiotensino I pasikeitimą į aktyvų angiotensiną II. Captoprilis yra dažniausiai naudingas, kai renino veikimas ir angiotensino kiekis yra dideli. Tačiau yra pastebėta, kad captoprilis taip pat veikia ir prie hipertenzijos su žemu renino kiekiu, nors veikimo mechanizmas nėra žinomas. Hipertensijoje, kuri yra atspari diuretikams, net labai mažos captoprilio dozės gali kontroliuoti kraujo spaudimą. Dažniausiai pasitaikę neigiami veikimai yra proteinurija (kai kada net nefrotinėje stadijoje) ir neutropenija. Šie simptomai dažniausiai pasitaiko, kai vartojama didelės dozės, bet retai pastebima, kai vartojama 150 mg per dieną. Paskutiniu laiku dar yra raportuota hiperkalemija, ypač pas ligonius su inkstų nepakankamumu. Pas ligonius su inkstų arterijų stenozu captoprilis gali sukelti urinį inkstų nepakankamumą.

Prazosinas ir captoprilis yra vartojami ir širdies dekomensacijai gydyti. Ūminėje stadijoje jie sumažina diastolinį ir sistolinį apkrovimą ir padidina širdies daugį (output). Chroniškais atvejais širdies daugis gali ir nepasikeisti, tačiau funkcinė jėga, ypač tolerancija judėjimui pagerėja. Pripratimas prie prazosino buvo raportuotas pas ligonius su širdies dekomensacija, net po kelių dienų šio vaisto vartojimo. Nuolatinių vartojant, tolerancija pasikeičia. Apie 30% visų ligonių prazosino jautrumą praranda. Juos galima gydyti dozę palengva didinant arba sulaikant gydymą trumpam laikui. Tam tikro laipsnio stangumas (refractoriness) yra pastebimas pas ligonius, turinčius širdies dekomensaciją, vartojant visus vasodilatatorius, bet mažiausios problemos yra, vartojant captoprilį. Jo vartojimas ligoniams su širdies dekomensacija turi fiziologinį veikimą, nes renino aktyvumas pas šiuos ligonius yra labai didelis.

REFERENCES:

Hricik DE et al. Captopril-induced functional renal insufficiency in patients with renal-artery stenosis. *N Engl. J Med.* 1983; 308:373-377.

Textor SC et al. Hyperkalemia in azotemic patients with captopril. *Am J Med* 1982; 73:719-725.

Faxon DP et al. Captopril in heart failure. *Am Heart J.* 1981; 101:548-555.

Colucci WS. Alpha-adrenergic receptor blockage with prazosin. *Ann Int Med.* 1982; 97:67-77.

KLININIAI ATSITIKIMAI

Arvydas Vanagūnas, M.D.

Atsitikimas Nr. 1.

42 metų senumo biznierių buvo paguldytas į ligoninę su aukšta temperatūra, drebuliu ir skausmais nugaroje. Simptomai prasidėjo prieš 2 dienas, po 3 savaičių kelionės po Filipinų salas. Medicinos istorijoje nebuvo nieko ypatingo.

Patikrinus sveikatą, rasta: T — 104°, blužnis užčiuopiama apie 3 cm. po kairiuoju šonkauliu.

I. DIFERENCIALINĖ DIAGNOZĖ:

- A. Meliodosis*
- B. Malaria.
- C. Tuberkuliozė.
- D. Bartonelozė.**

II. Pamačius kraujo vaizdą, kokia turėtų būti terapija:

- A. Streptomocinas.
- B. Penicilinas.
- C. INH, Streptomocinas, PAS.
- D. Chloroquininas ir primaquinas.
- E. Quininos sulfatas, pirimetaminas ir sulfadiazinas.

* * *

ATSAKYMAI: B ir D.

Atsitikimas 2.

58 metų gydytojas, Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos narys, dėl nepasisekimų slidinėjant, nutarė nebeslidinėti Kolorado kalnuose ir vietoj to važiuoti į Meksiką. Rengdamasis kelionei, jis atėjo gauti patarimo, kaip išvengti „turistos“.

I. Svarbiausios „turistos“ priežastys yra:

- A. Enterotoksinė E. coli bacila.
- B. Šigela.
- C. Roto virusas.
- D. Salmonela.
- E. Nė viena iš minėtų priežasčių.

II. Geriausias patarimas būtų: (galima vartoti kelis atsakymus)

- A. Septra D.S. du kartu į dieną.
- B. Vibramicinas.
- C. Vengti vandens ir imti Imodijumą arba Lomotilį.
- D. Vengti salotų ir imti Pepto-Bismolį.
- E. Atsisakyti kelionės į Meiksiką ir pradėti mokytis slidinėti.

* * *

ATSAKYMAI: A ir A,D.

Atsitikimas 3.

75 metų senumo vyras kaimyno buvo atvežtas į Pirmosios Pagalbos kliniką. Prieš 4 mėnesius mirus žmonai, jis pradėjo labai blogai valgyti ir savimi nebesirūpinti. Jis nustojo daug svorio ir pasidarė kacheksinis ir nusimaitinęs. Priedo atsirado dantų smegenų kraujavimas ir dėminės bei taškinės kraujosruvos ant kojų ir liemens. PT, PTT ir plokštelių trombocitų skaičius buvo normalus.

I. Gydytas turėtų būti:

- A. Vitaminas K.
- B. Vitaminas C.
- C. Šviežia užšaldyta plazma.
- D. Nė vienas iš minėtų būdų.

* * *

ATSAKYMAS — B.

Grupė paskaitų metu Winter Park.

Nuotr. A. A.

Atsitikimas 4.

Ligonis yra 69 metų senumo baltas vyras su esencialine hipertenzija, kuri yra kontruliuojama su Inderaliu 80 mg. du kartu į dieną, Apresolinu 50 mg. du kartu į dieną, Hidrochlorotizidu 50 mg. Jo kraujo spaudimas siekia tarp 130/85 iki 120/70. Jo istorija, išskyrus hipertenziją, per paskutiniuosius 5 metus nieko nepasižymi. Per paskutinį apžiūrėjimą jo kraujo spaudimas buvo 220/130. Apklašinėjant, atrodė, kad ligonis vaistus ėmė tvarkingai, bet gydymas buvo pakeistas: Inderalis 200 mg. du kartu į dieną, Apresolinas 200 mg du kartu į dieną, Hidrochlorotiazidas 100 mg. duotas 4 savaitėm. Pakartotinais vizitais BP laikėsi 200/110.

Patikrinus ligonį, rasti II laipsnio hipertenziniai akių pasikeitimai.

Laboratoriniai tyrimai BUN, krentininas ir šlapumas buvo normalūs.

I. Sekantis žingsnis jo gydyme turėtų būti:

- A. Pridėti Aldometą.
- B. Padaryti I.V.P.
- C. Pabandyti Captorilį.
- D. Paguldyti į ligoninę angiogramai.
- E. Pridėti raminančių vaistų.

II. Koks turėtų būti sekantis žingsnis:

- A. I. V. P.
- B. Katecholaminai.
- C. Angiograma.
- D. Inkstų peršvėtimas — SCAN
- E. Pakeisti vaistus į Ismeliną ir Minipres'ą.

III. Sekantis žingsnis būtų:

ATSAKYMAS: 1 — C.

Atsitikimas 5.

22 metų juodas vyras — monoseksualas, atėjo su nusiskundimais, kad turįs išeinamosios žarnos kraujavimą ir skausmus, kai valo vidurius. Jis taip pat pastebėjo, kad paskutinę savaitę turįs išeinamosios žarnos kraujavimą ir geltoną ištekėjimą. Jis skundėsi skausmais dešinėje dantų smegenų pusėje. Patikrinus sveikatą, rasta pasikeitimų tik išeinamojoje žarnoje (proktoskopinis tyrimas) ir dantų smegenyse.

I. Kokios yra galimybės:

- A. Gonorėja.
- B. Limfogranuloma venereum.
- C. Ulceratyvinis kolitas.
- D. Salmonelozė.
- E. Nė vienas.

II. Koks gydymas būtų geriausias:

- A. 4,8 milijonai procaine penicilino ir 1 gramas probenicido.
- B. Septra DS du kartu į dieną.
- C. 4,8 milijonai aqueous pinicilino ir 1 gramas probenicido.
- D. Ampicilino 3,5 gramų P.O. ir 1 gramas probenicido.
- E. Tetraciklino 500 mg. keturis kartus į dieną 4 dienoms.

* * *

ATSAKYMAI: A ir A.

Rimtos diskusijos po paskaitų

Atsitikimas 6.

Ligonis yra 48 metų juodas vyras, gaunąs chronišką hemodializą, nes turi chronišką inkstų nepakankamumą dėl nefrosklerozės ir hipertenzijos. Jis buvo hospitalizuotas 3 kartus per paskutinius 3 mėnesius dėl virškinamojo trakto kraujavimo. Tas kraujavimas buvo tarp melenos ir tikros hemochezijos. Ligonis vartoja daug alkoholinių gėralų, ir vieną kartą turėjo mažą gastritą, kuris buvo pastebėtas endoskopijos pagalba. Viršutinio virškinamojo trakto ir plonųjų žarnų rentgeno nuotraukos buvo normalios. Apatinio virškinamojo trakto nuotraukos rodė divertikuliozę ir kiek išmatų. Kolonoskopija parodė 4 adenomatozinius polipus, kurie buvo pašalinti. Jis buvo priimtas į ligoninę ketvirtą kartą su pasikartojančia melena ir kraujavimu. Viršutinio virškinamojo trakto endoskopija buvo normali.

Ši studija sugestiniuojuoja kurią diagnozę?

- A. Duodenalinę žaizdą.
- B. Žarnų angiodisplaziją.
- C. Vidinius hemoroidus.
- D. Išeinamosios žarnos carcinomą.
- E. Nė vieną iš minėtų.

Koks turėtų būti logiškiausias žingsnis?

- A. Angiograma.
- B. Bariumo klizma.
- C. Laparatomija.
- D. Kolonoskopija.
- E. Pilvo peršvietimas — CT SCAN.

* * *

ATSAKYMAI: B. ir A.

Atsakymai ir paaiškinimai

Nr 1: 1/A ir 2/D.

Malarija Filipinuose dažniausiai sukeliama plasmodium vivax parazito. Gydytas — chloroquinas ir primaquinas. Vietname endeminė malarija sukeliama plasmodium falciparum, vadinama „blackwater fever“ ir gydoma quinino sulfatu ir pirimetaminu su sulfadiazinu.

Melioidosis — bakterinis plaučių uždegimas, pasitaikęs Vietname. Bartonellosas — Hemolitinės anemijos sindromas, sukeltas bakterijos „bartonella“. Pasitaiko Andų kalnuose.

*

Nr 2 1-A, 2-A ir D.

Gera veikia ir Peptobismol, bet jo reikia labai didelių dozių. Be to, aktyvioji dalis yra salicilinė rūgštis, kurios dideli kiekiai duoda salicilismą.

*

Nr 3 B.

Organizme Vit C atsargos sunaudojamos per 6 savaites. Gydytas 1000 mg vit C per dieną. Odos simptomai pagyja per 6 sav.

*

Nr 4 1-C, 2-C

Ligoniu buvo duota 25 mg Captopril'io. Po 1/2 val. jo kraujo spaudimas nukrito iki 120/80. Po 4 val. sistol. spaudimas vėl pakilo iki 200 mmHg. Visa tai parodo, kad ligonio pakilusio spaudimo priežastis yra inkstai.

Galima daryti ir IVP, bet kraujo indų vaizdas nebus toks ryškus. Jei inkstinė arterija yra susiaurėjusi ir tik dalis inksto paliesta, galima tą inksto dalį išpiauti.

Senesnio amžiaus ligoniai dažnai neoperuojami, bet gydomi vaistais. Vaistai — menoxidilis, propranololis, guanetidinas, furosemidas. Dar vienas būdas tai transluminalinė angioplastika.

*

Nr 5 1-A, 2-A.

Kadangi ligos reiškiniai yra ir burnoje, ampicilino nepakanka, reikia gydyti penicilinu. Jei ligonis alergiškas penicilinui arba infekcija atspari penicilinui, naudotinas spektromycinas.

*

Nr 6 A-B, 2-A.

Slaptas žarnų kraujavimas — melena — diagnozuojamas radioaktyviu technichium SCA-N'u. Net ir menkas kraujavimas — apie 0.25 cc per min. — yra galima pastebėti. Tuo tarpu angiograma parodo tik tokius kraujavimus, kurių srovė yra nemažesnė negu 1 cc/min.

Pirmininkas griaudina savo kolegas iki ašarų.

TERMINOLOGINIAI POREIKIAI IR POREIŠKIAI

Tarpusienis	Mediastinum
Tarpvietė	Perineum
Limfamazgis	Lymph Node
Perineotomija	Episiotomy
Pirmeiga (Galvinė)	Presentation (Head)
Dviburė anga	Mitral Opening
Dviburis vožtuvas	Mitral Valve
Ausies spenelis	Ear Lobe
Paausio seilių liauka	Parotid Gland
Užveržimas timpomis	Application of Tourniquets
Buitinė sintetinės	Synthetic Household
skalbimo priemonės	(Laundry items, chemicals)
Hidrostatinio slėgimo	Decreasing the
mažinimas	Hydrostatic Pressure
Baltymų onkotinis slėgis	Oncotic pressure of Protein
Osmosinis slėgis	Osmotic Pressure
Antiputinė terapija	Anti-Foaming (Defoaming) Therapy
(Putas sudaro transudatas: Edema + Oras).	

MEDICINA OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

KAUNO MEDICINOS INSTITUTO ANATOMIJOS KATEDROS 60-METIS

Po I Pasaulinio karo Kaune įsteigtieji Aukštieji kursai per porą metų parengė penkis gydytojus. Pirmoji paskaita — anatomijos — čia buvo perskaityta 1920.I.20. Nuo 1922 metų, įsteigus Kauno un-tą, Medicinos fakultete buvo medicinos, odontologijos, farmacijos ir veterinarijos skyriai. Anatomijos katedrai Mickevičiaus gatvėje 1922-40 m. vadovavo prof. J. Žilinskas (1885-1957), o 1940-tais, jam persikėlus į Vilniaus un-tą, R. Masalskis. Trūko vadovėlių. Svarbiausias, jei ne vienintelis, anatomijos žinių šaltinis buvo paskaitos ir praktikos darbai. Prozektoriume prie 12 moderniai įrengtų stalų dirbdavo po 8 medikus ir 4 odontologės (dabar vad. stomatologus). Darbams vadovavo katedros vedėjas ir subasistentai — penkto kurso studentai.

Buvo ten pat įkurtas ir sparčiai plečiamas anatomijos muziejus, ypač jo osteologinis skyrius. Steigimo darbuose pažymėtini I. Kronikaitė ir J. Radvinauskas.

1943 m. kovo 19 Medicinos fakultetas buvo uždarytas. Rudenį profesoriai K. Baršauskas, J. Purėnas ir kt. suorganizavo vad. technikos kursus. Juose buvo dėstoma pagal universiteto programą. Tų kursų rėmuose J. Dobrovolskaitės-Tiknienės iniciatyva buvo įsteigtas medicinos technikos skyrius, kuriame vėl buvo galima dėstyti anatomiją.

Pokario laikotarpiu (1944-67) Anatomijos katedrai vadovavo doc. A. Jurgutis. Be jo ir J. Dobrovolskaitės, ėmė dirbti J. V. Nainys, H. Gintautas, E. Gintautienė, L. Steponavičius, A. Urbonas, R. Skačkauskaitė-Mikėnienė ir kt. Laborantais ilgai dirbo V. Radvilavičius ir J. Želvys.

1973 m. buvo sujungtos Anatomijos ir Teismo medicinos katedros ir bendrosios katedros vedėju išrinktas J. V. Nainys.

Mokslinių tyrimų požiūriu bene reikšmingiausias yra J. Žilinsko ir A. Jurgučio darbas „Crania lithuanica“ (XX a. ir iškastinės lietuvių kaukolės). Iš kitų ankstyvų darbų: J. Žilinsko „Neurologijos paskaitos“, „Osteologijos ir sindesmologijos vadovėlis“ ir „Splanchnologija“.

J. V. Nainys, K. A. Tamašauskas
Sveik. Aps. Nr. 8, 1982 m.

PROVIZORIUS ANTANAS ŽUKAUSKAS- VIENUOLIS

Prieš metus įvairiais renginiais buvo paminėtos mūsų literatūros klasiko Žukausko-Vienuoloio gimimo 100-tosios metinės (1882.IV.7—1957.VIII.17). Nors jisai savo paskutiniaisiais gyvenimo metais parašytoje autobiografinėje apybraižoje skundėsi: „... o kiek sveikatos ir brangaus kūrybinio laiko suėdė man toji pati, ne pagal pašaukimą primesta, vaistininko profesija?!“, jaunasis Antanas, baigęs Liepojų keturias klases, atsisakė stoti seminarijon, — tuo nustodamas dėdės vyskupo A. Baranausko materialinės paramos, — kaimynystėje atostogaujančio Maskvos universiteto farmacijos studento Petro Raudonikio įtaigotas kartu su juo nuvyko į Maskvą ir pradėjo dirbti vaistinėje mokiniu ir lankyti „prekybininkų apsišvietimo kursus“, vėliau atliekant praktiką Kaukaze. Čia gimė apysaka „Susitikimai Kaukaze“, taip pat jo pirmieji įspūdingų gamtovaizdžių persunkti kūriniai laiškų formoje.

1918 m. sausyje Maskvoj įkurtos Lietuvių farmaceutų sąjungos laikraštyje „Farmaceutų reikalai“ savo straipsnyje „Skaudi statistika“ A. Žukauskas farmacininkus kaltino pasyvumu, ragino užsiprenumeruoti lietuvišką spaudą, kvietė visus grįžti tėvynėn. „Organizuokimės per savo laikraštį „Farmaceutų reikalai“ ir pulkuokimės prie „Lietuvių Farmaceutų Sąjungos“. Tėvynėn, draugai, Tėvynėn! Namon! ... Namon ...”

Nemažai vargo I-ojo pokario metais steigdamas vaistinę Anykščiuose. Tampa aktyviu Lietuvos vaistinių savininkų draugijos nariu, rašo jos žurnale „Farmacijos žinios“, tarp kitko siūlydamas farmacinius preparatus vadinti lietuviškais vardais, pvz. pleistrą nuospaudoms — „Suktiniu“ ar „Klijmpakojū“, kitus preparatus „Birštono krištolėliu“, „Gintaro skystimėliu“ ir pan. 1932 m. paminėta A. Žukausko-Vienuoloio literatūrinio darbo 25 m. sukaktis, o Lietuvos vaistinininkų draugija jį išrenka garbės nariu.

A. Kaikaris
Sveik. Aps. Nr. 7, 1982 m.

PROFESORIUS VLADAS KUZMA

Prof. Vladas Kuzma

1982 metais buvo prof. Vlodo Kuzmos 90-ties gimimo ir 40-ties mirimo sukaktuviniai metai.

Prof. A. Kuzma buvo chirurgas, diagnostikas, mokslininkas, paskelbęs savo darbus „Medicinoje“ ir VDU fakulteto darbuose; naujų chirurginių metodų pradininkas, domėjęs įvairiomis šakomis, kaip traumatologija, onkologija, ortopedija ir bendrąja chirurgija.

Prof. V. Kuzma gimė 1892 m. spalio mėn. 15 d. Reklų km., Panevėžio apskr., ir mirė 1942 m. birželio mėn. 8 d. Kaune. V. Kuzma mokslus ėjo nelengvomis sąlygomis. Anksti netekęs tėvo, mokydamasis Panevėžyje, pragyvenimą užsidirbdavo pamokomis ir perrašinėjimais. 1913 m. baigė Panevėžio gimnaziją ir įstojo į Tartu universiteto Medicinos fakultetą. Priklausė Tartu lietuvių studentų draugijai. Per I Pasaulinį karą, nebaigęs studijų, grįžo į Lietuvą ir dirbo Panevėžio ligoninėje. 1920 m. išklaušė Aukštuosiuose Kursuose papildomus semestrus ir 1923 m. gavo gydytojo diplomą. 1924-25 m. tobulinosi Vienoje. Nuo 1925 m. dirbo Kauno universitete. 1932 m. apgynė disertaciją „Inksto ir šlapimo takų atstatymo klausimu“ ir gavo med. daktaro laipsnį. 1936 m. dalyvavo tarptautiniame kovos su vėžiu kongrese Briuselyje. 1933 m. buvo išrinktas VDU chirurginės katedros docentu, o 1940 m. — profesorium, 1941 m. buvo išrinktas TSR AT deputantu ir Mokslo Akademijos nariu.

Prof. V. Kuzma Lietuvoj pirmasis pradėjo daryti periarterines simpatektomijas, padarė pirmąją kraujo transfuziją (1923 m.) išrado originalią skrandžio operavimo būdą; plaučių tuberkuliozės gydymui vietoj diafragmos nervo pertraukimo pasiūlė dislokacijos metodą, tyrė tulžies pūslės ir takų akmenligę. Jis pirmasis Pabaltyje atliko stemplės kardialinės dalies rezekciją ir tapo stemplės chirurgijos pionierium. Skaitoma, kad

prof. V. K. atliko apie 20,000 operacijų ir paruošė 67 straipsnius, keletą monografijų.

Mes, kurie studijavome prof. V. K. laikais, prisimename jį, kaip įspūdingos išorės, gabų, atsidėjusį savo profesijai profesorių ir populiarių gydytoją.

Milda Budrys, M.D.

Literatūra:

1. Lietuvių Enciklopedija XIII, 450 p.
2. Mažoji Tarybinė Lietuviškoji Enciklopedija, 2-270 p.
3. Sveikatos Apsauga 1982 m. Nr. 10, 47 p.

SKRANDŽIO VĖŽIO CHIRURGINIO GYDymo BETARPIAI REZULTATAI

Vilniaus un-to hospitalinės chirurgijos klinikoje 1945-79 metų laikotarpyje paguldyti 2662 ligoniai su skrandžio vėžiu, 61.2% vyrų ir 38.8% moterų. Penktadalis visų ligonių nebuvo operuoti, pusė jų išrašyta į namus dėl inoperabilumo, o kitai pusei, — atsisakius nuo operacinio gydymo. Pastarasis tad buvo taikytas 79.6% (2118) ligonių, 877-iems (41.4%) paliatyviai, ir 1241-am (58.6%) radikaliai.

Iš šių 877-ių paliatyvių skrandžio vėžio operacijų 417 (47.5%) buvo probinės laparotomijos, 274 (31.2%) gastroenterostomijos, 68 (7.8%) laparotomijos su vagotomijom, 31 (3.5%) jejunostomija, 26 (3.0%) ezofagojejunostomijos, 23 (2.6%) gastrostomijos, 20 (2.3%) perforacinės naviko angos užsiuvimų, 12 (1.4%) dirbtinės išangės suformavimų ir 6 (0.7%) a. et v. gastricae sin. perrišimai.

Iš anksčiau minėtų 58.6% (1241 asm.) radikaliųjų operacijų 430-čiai, t.y. 34.6%, taikyta distalinė rezekcija, 475-iems (38.3%) subtotalinė rezekcija, 248-iems (20%) gastrektomija, 88-iems (7.1%) proksimalinė rezekcija ir 194-iems (15.6%) iš šių kombinuota procedūra. Letališkumas po radikaliųjų operacijų bendrai siekė 12.4%, t.y. 154 iš 1241 atvejo. Dauguma mirė po gastrektomijos ir proksimalinės rezekcijos.

Paminėtos ir mirties priežastys po radikaliųjų operacijų. Trečdalis jų (33.1%) mirė nuo peritonito dėl anastomozės siūlių nelaikymo. Po to seka pneumonija (22.1%), kitos kilmės peritonitas (9.8%), kraujavimas (6.6%), plaučių arterijos embolija (6.5%), vėžinė intoksikacija ir kacheksija (6.5%), širdies ir kraujagyslių nepakankamumas (6.5%), pooperacinis šokas (3.9%), kepenų-inkstų funkcijos nepakankamumas (1.9%), mediastinitas (1.9%), pleuros empiema (1.9%) ir miokardo infarktas (1.3%).

Po paliatyvių operacijų daugumas ligonių mirė nuo vėžinės intoksikacijos ir kacheksijos. Po to sekė plaučių arterijos embolija, peritonitas ir pneumonija.

Skrandžio vėžio I-jo stadija nustatyta 29-iems, antroji stadija 208-iems, taigi ankstyvos formos rasta tik pas 11.2% operuotų ligonių. Tuo tarpu 1004 (47.4%) ligoniai jau buvo III-ioj, o 877 (41.4%) netgi IV-oj stadijoj.

L. Andreika
Sveik. Aps. Nr. 7, 1982 m.

VĖŽIO IŠSIVYSTYMO IŠ SKRANDŽIO IR DVYLIKAPIRŠTĖS ŽARNOS OPŲ DAŽNUMAS

P. Norkūnas ir L. Andreika

Lokalizacija: 1945-79, t.y. 34 metų laikotarpį rezekuoti 3,073 skrandžiai, su 3,627 opom, kurių 98.2% buvo mažosios kreivės kraujagyslių zonoje ir tik tose vietose, prie kurių prisitvirtina mažoji taikinė. Ši zona laikytina ulcerogenine. Tuo tarpu didžiosios kreivės kraujagyslių zonoje rasta tik 1.8% opų. Šias galima laikyti atsitiktinėmis.

Remiantis faktu, kad pradinės opų ir vėžių lokalizacijos beveik sutampa, daroma išvada, kad mažiausiai 95.6% atvejų vėžys esti opinės kilmės.

Pati opinė liga turinti 2 variantus: difūzinį, pasireiškiantį labai anksti (apie 15-20 amžiaus metus), ir židininį. Laipsniškai išskiriamos 4 stadijos: 1) funkcinės patologijos — hiperfunkcinė su padidėjusiu virškinimo pajėgumu („skrandis ir akmenis virškina“); 2) gastritinė, 3) erozinė ir 4) opinė. Šios trys jau anatomiciai patologiškos gastritinėje vyrauja rėmuo, erozinėje — dar ryškesnis rėmuo ir spastinis skausmas duobutėje, opinėje — labai ryškus rėmuo ir skausmas.

Maždaug trečdalis (34.9%) trukmė buvo 1-3 metai; kitų dviejų trečdalių — virš 4 metų; daugelio net virš 20 metų.

SVEIKATOS APSAUGA, Nr. 6, 1982

* * *

Šių metų vasarą pasaulinė psichiatrų sąjunga savo susirinkime žada nagrinėti britų ir amerikiečių skundus, kad Sovietų Sąjungoje psichiatrija naudojama politiniams priešams bausti. Gal ryšium su šio susirinkimo programa sovietų psichiatrų ir neuropatologų draugijos iš pasaulinės organizacijos pasitraukė.

* * *

Okup. Lietuvoje

Dr. Mečislovas Laužekas mirė 1981 m. Tauragėje.

Dr. Tadas Daugirdas mirė 1982 m. Vilniuje. Medicinos mokslus buvo baigęs 1937 m.

Dr. Kazimieras Kavaliauskas mirė 1982 m. gruodžio 23 d. Vilniuje. Medicinos mokslus baigė 1944 m.

Dr. Ignas Savickas mirė 1983 m. sausio 17 d. Vilniuje. Buvo Lazdijų ligoninės vedėjas, o vėliau dirbo Vilniuje.

PSICHIATRINIS „KALINIMAS“ SOVIETŲ SAJUNGOJE

Pagal „Amnesty International“ nuo 1975 m. Sovietų Sąjungos psichiatrinėse ligoninėse dėl politinių priešasčių kalinami 193 asmenys. Tarp 1969 iki 1975 m. taip kalinamų asmenų buvo 120. Viso 313 kalinių per 14 metų. Amnesty International pabrėžia, kad šis skaičius apima tik tiksliai išnagrinėtus atvejus ir kad tikrasis neteisėtai psichiatrinėse ligoninėse kalinamų asmenų skaičius yra daug didesnis.

Yra žinių, kad tie gydytojai psichiatrai, kurie pasipriešino tokiam politinių kalinių „gydymui“, patys buvo patalpinti ir gydyti tokiu būdu arba ištremti.

Amnesty International mini keletą tokių atvejų. Vienas jų yra Algirdas Statkevičius M.D., kuris įkalintas 1980 metais — netrukus po to kai jis prisijungė prie grupės, kurios tikslas buvo tirti žmogaus teisių laužymų (pagal Helsinki konferenciją).

Paimta iš American Medical News,
kovo 18, 1983

**LAIKAS PLANUOTI 14-tam
PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ
GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMUI
CHICAGOJE, RUGSĖJO 2-5 d. 1983**

Lietuvos kariuomenės sveikatos tarnyba

DR. V. TAURAS

Praeity karių sveikatos apsauga svetur

Iš garbingos Lietuvos istorijos žinome, kad lietuviai narsiai kovojo už savo žemių nepriklausomybę ir laisvę, tačiau trūksta žinių apie karių medicinišką pagalbą kovos lauke, nėra duomenų ir apie jų sveikatos apsaugą taikos metu.

Bet anais laikais ir kitose Europos šalyse nebuvo organizuotos karių sveikatos apsaugos nei karo lauke, nei taikos metu. Žinome tik, kad Kryžiaus karų metais (1096—1272) jau buvo pradėta rūpintis ligoniais ir sužeistais kariais. Tačiau kovos lauke tik karo vadai galėjo turėti savo asmeninius gydytojus, gi sužeistieji kariai turėjo patys sau suteikti pagalbą, jų ginklo draugų padedami. Reikia manyti, kad panaši padėtis buvo ir Lietuvoje.

Pagaliam XV amžiumi kai kuriuose kraštuose yra minimi karo chirurgai, kurie buvo įpareigoti teikti medicinos pagalbą sužeistiems kariais.

XVI šimtmečiu jau kai kur užsimenama apie sužeistų karių evakuaciją iš karo lauko į fronto užnugarį tolimesniam gydymui.

Prancūzijoje Richelieu 1629 m. įsteigė karo ligoninę su karo gydytojais ir chirurgais.

Prūsijoje 1795 m. buvo įsteigta karo medicinos mokykla, kuri 1895 m. gavo Kaizerio Vilhelmo akademijos vardą.

1796 m. Paryžiuje irgi buvo įkurta karo medicinos mokykla tikslu paruošti karo gydytojų kadrus.

Rusijoje Petras I karo sanitarinę tarnybą tvarkė kitų tautų pavyzdžiu. Jis irgi Petrapilyje įsteigė karo ligoninę ir prie jos — Medicinos kolegiją, kuri 1801 m. tapo pavadinta Karo Medicinos Akademija.

Lietuviai Karo Medicinos Akademijoje

Minėtos akademijos buvimas prieš I Pasaulinį karą ir karo metu ypač svarbus buvo lietuviams, nes ji paruošė ir išmokslino daugiau kaip 15 gydytojų atsikuriančiai Lietuvai.

Tenka pabrėžti, kad minėton Karo Akademijon patekti buvo nelengva, nes ten priimdavo baigusius gimnazijas tik su aukso medaliu. Turint omeny, kad lietuviai įstojimui kitų pirmenybių neturėjo, todėl jiems tenka duoti kreditą dėl jų ypatingų gabumų.

Vienas iš pirmųjų į Petrapilio Karo Medicinos Akademiją buvo priimtas V. Nagevičius. Kiek vėliau, 1908 m. čia atsirado V. Ingelevičius, K. Oželis ir P. Šližys. Minėti lietuviai medikai, V. Nagevičiaus iniciatyva ir dr. J. Basanavičiaus patarimu, įkūrė tautinės ideologijos broliją — „Fraternitas Lithuanica“, kurios pirmaeilis tikslas buvo, atitarnavus už karišką stipendiją, grįžti į Lietuvą ir ten kelti tautiečių sveikatingumą bei puoselėti lietuvišką kultūrą plačioje to žodžio prasmėje.

1913 m. Akademijoje buvo įvestas stiprus militarinis režimas, ko dėliai įvyko studentų protesto perversmas. To pasėkoje 70 studentų turėjo apleisti Akademiją. Jų tarpe buvo 2 lietuviai: J. Žemgulys, kuris įstojo į Dorpatų universitetą, ir A. Matukas — į Kijevo universitetą. Pažymėtina, kad jie buvo brolijos „Fraternitas Lithuanica“ nariai, abu grįžo Lietuvon 1918 m. Gyd. J. Žemgulys I D. Karo metu buvo mobilizuotas ir kare sužeistas. Besigydydamas prisirengė gydytojo egzaminams ir, juos išlaikęs, grįžo į savo kraštą.

Lietuviai gydytojai ir studentai I Pas. karo metu

Prasidėjus I Pas. karui toje brolijoje jau buvo daugiau kaip 15 narių. Dar vykstant karui, jie visi buvo mobilizuoti ir paskirstyti po įvairius karo frontus. 1915 m. tos brolijos 13 narių suvažiavo iš karo frontų Petrapilin aptarti tolimesnius žygius karui pasibaigus. Suvažiavime dalyvavo ir nusifotografavo: gyd. K. Fedaravičius, std. med. B. Matulionis, gyd. V. Nagevičius, gyd. P. Šližys, gyd.

J. Blažys, gyd. P. Stančius, std. med. L. Janulionis, std. med. A. Plepys, stud. med. A. Jackūnas, gyd. K. Oželis, std. med. J. Stasiūnas ir std. med. J. Čeponis. Suvažiavusieji apsvarstė dr. J. Basanavičiaus pranašingas viltis karui pasibaigus. Pasiryžo visi grįžti savo tėvynėn.

1917.III.30 d. gyd. V. Nagevičius, būdamas rusų karo laivo „Slava“ vyr. gydytojas, sušaukė liet. gydytojus ir stud. medikus Petrapilin į suvažiavimą, kuriame nuspręsta viešai paskelbti nutarimą, kad jau atėjo laikas organizuoti lietuvių karių tautinius vienetus, kurie ateity turės būti atsikuriančios laisvos Lietuvos pagrindu. Tą viešą atsišaukimą pasirašė: gyd. V. Nagevičius, stud. med. B. Matulionis ir stud. med. L. Janulionis.

1917.V.27 gyd. V. Nagevičius lietuvių karių buvo deleguotas į Lietuvių Seimą Petrapily. Jis atvykęs rusų jūrininko karininko uniformoj, drąsiai ragino visus atstovus reikalauti Lietuvos nepriklausomybės, gi abejojančius atstovus išvadino bailiais — zuikiais, ką dail. A. Varnas šarže „Ant politikos laktų“ užfiksavo.

Pastarieji brolijos žygiai rodė, kad Lietuvos nepriklausomybės idėja jos nariams jau buvo įkvėpta dr. J. Basanavičiaus dar prieš Rusijos revoliuciją.

Rusijos revoliucijai siaučiant

1917 m. rudenį pradėjo siausti Rusijoje revoliucija. Liet. gydytojai, baigę Petrapilio Karo Akademiją, ieškojo progų grįžti į Lietuvą. Ne visiems buvo lemta sugrįžti. St. m. A. Plepys vyko aplankyti savo sergančią motiną, buvo mobilizuotas į Kolčako armiją ir žuvo Amuro krašte 1919 m. Vienok daugumai liet. gydytojų pavyko sugrįžti į Lietuvą ir savanoriais stoti į atsikuriančios Lietuvos kariuomenės eiles.

Gyd. A. Petraitis ir gyd. J. Ūsas, baigę Maskvos universitetą, karo metu pateko į Vokiečių nelaisvę. 1919 m. paleisti iš nelaisvės, grįžo Lietuvon ir savanoriais stoji kariuomenėn.

Gyd. A. Petraitis net su ginklu rankoje kovojo prieš bermontininkus ir kartu teikė sužeistiesiems kariams medicinišką pagalbą. 1923 m. jis dalyvavo Klaipėdos krašto sukilime.

Gyd. V. Nagevičius 1918 m. rudenį sušaukė sugrįžusius fraterniteticus į Vilnių dėl Lietuvos atsikuriančios kariuomenės sveikatos tarnybos reikalų.

Pasitarime dalyvavo gydytojai: V. Nagevičius, V. Ingelevičius, K. Oželis, L. Janulionis, P. Stančius, P. Sližys ir J. Blažys. Pasitarimui buvo

pakviesti ir svečiai: A. Voldemaras, J. Šaulys ir M. Yčas.

Taigi, pirmieji gydytojai savanoriai buvo: V. Nagevičius, V. Ingelevičius, K. Oželis, P. Sližys, L. Janulionis, P. Stančius, J. Ūsas, A. Petraitis, Brundza, Žemgulys, Kanauka, J. Žilinskas, V. Šileika, J. Montvydas, V. Paliokas, J. Pielgauskas, J. Marcinkus ir kiti.

Jie stoji kariuomenėn ir dirbo sveikatos apsaugos tarnyboj.

Karo sanitarijos Vyr. Valdyba

Kariuomenės įsakymu No. 3, 1918.XII.29 gyd. V. Nagevičius buvo paskirtas eiti Karo Sanitarijos Vyr. Valdybos viršininko pareigas. Jam susirgus, 1919.1.1—VI.4 tas pareigas ėjo gyd. V. Ingelevičius ir trumpai — gyd. V. Vaičiuška.

Gyd. V. Nagevičius pasveikęs nuo 1919.VII.14 d. iki 1940.IV.30 sėkmingai ėjo Karo San. Vyr. Valdybos viršininko pareigas. Prie sovietų okupacijos išėjo atsargon su gyd. generolo laipsniu.

Gyd. V. Ingelevičius per visą Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį ėjo Viršininko padėjėjo pareigas. Nuo 1940.IV.30 iki 1940.X.28 ėjo K. San. Viršininko pareigas, kol San. Valdyba buvo likviduota. Išėjo atsargon su gyd. pulkininko laipsniu.

Nuo 1918.XII.21 iki 1926.1.1 K. San. Vyr. Valdyba priklausė Krašto Apsaugos Ministerijai. Nuo 1926.1.1 iki 1935.1.1 priklausė Vyr. Kar. Štabo Viršininkui ir nuo 1935.1.1 — Kariuomenės Tiekimo viršininkui.

1921.VII.17 prie Vyr. K. San. Valdybos buvo įkurta Sanitarijos Taryba, kaip patariamasis organas.

Nuo 1924 m. prie Karo Mokslų Draugijos pradėjo veikti Karo Sanitarijos sekcija, kurioje galėjo dalyvauti ne tik aktyvūs san. karininkai, bet ir atsargos karo gydytojai.

Karo San. V. Valdyba palaikė ryšius su Tarptautiniu Karo Medicinos Kongreso Komitetu, kurio būstinė buvo Liege, Belgijoje. Kongresai buvo šaukiami kas keleri metai, vis naujoje vietovėje. Tokių kongresų prieš antrąjį Pas. karą būta apie dešimt. Tuose kongresuose V. San. Valdyba stengdavosi dalyvauti, siūsdama savo atstovus. Įgytas žinias pritaikindavo Lietuvos kariuomenei.

Nepriklausomybės kovų laikotarpis

Be galo sunkūs buvo laikai, kai mūsų atkurto kariuomenės savanoriais teko kovoti už paskelb-

tą Lietuvos nepriklausomybę. Trūko ne tik aprangos, maisto ir amunicijos, bet ir vaistų, skiepų, tvarsliaivos ir kitų mediciniškų reikmenų.

Gyd. V. Nagevičius užmezgė artimus ryšius su Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovu gyd. pulk. Ryanu, kuris iš Amerikos gan greitu laiku aprūpino karius vaistais, skiepais, tvarsliaiva ir t.t. Gi tuo laiku kaip tik buvo daug sužeistų karių, nes vyko kovos su priešais, siekiančiais panaikinti paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę. Buvo daug ir sergančių karių, nes tuo laiku siautė dizenterijos, vidurių ir dėmėtosios šiltinės epidemijos. Reikėjo ligoninių.

1919 m. I.10 įsikūrė Liet. Raud. Kryžius, kuris netrukus įsteigė savo ligonines Kaune ir Panevėžy. Vyr. Karo San. Valdyba susitarė su L. Raud. Kryžium sužeistus ir sergančius karius guldyti į tas ligonines. Tačiau ir tų ligoninių nepakako.

Karo ligoninių steigimas

Gyd. P. Šližys gavo įsakymą įkurti laikiną Karo ligoninę Kaune, Kamberio gatvėj, buvusioj ankščiau belaisvių ligoninėj. Čia buvo rasta tik geležinės lovos ir čiužiniai, jokio mediciniško inventoriaus. Talkon atvyko gydytojai savanoriai: J. Žilinskas, V. Šileika, Tumaitė-Jarošekienė ir felčeris Jarošekas. Ūkio vedėjas buvo V. Gudaitis. Didelių pastangų ir darbo dėka ligoninė galėjo funkcionuoti.

Nuo 1919.IX.24 iki 1924.I.14 Šančiuose veikė I Infekcinių ligų ligoninė, kurios vedėjas buvo Gyd. L. Janulionis ir vėliau — Gyd. A. Matukas.

Odos ir Veneros ligų atskira ligoninė veikė Panemunėj nuo 1920.VII.3 iki 1923.X.3. Jos vedėjai buvo gyd. Tekorius ir vėliau — gyd. K. Gurauskas.

Centrinė Karo ligoninė Kaune

1919.VII.2 Vokiečiai apleido Karo ligoninės patalpas, esančias Vytauto prospekte ir Karmelitų rajone. Gyd. K. Oželis gavo įsakymą organizuoti pastovią Karo ligoninę. Pačioj pradžioj buvo atkurta ligoninė tik su pora šimtų lovų, tačiau jų toli gražu nepakako. Greitu laiku lovų skaičių reikėjo padidinti iki 1000. 1923 m. lovų skaičių jau galima buvo sumažinti iki 800, o 1926 m. — iki 600. Pastaraisiais metais Karo ligoninei duotas Dr. Jono Basanavičiaus vardas. Kadangi ligoninės gydytojai buvo daugiausia fraternitiečiai, tad jų šūkis „Humanitate et Sciencia“ buvo įrašytas prie ligoninės pagrindinio įėjimo durų.

Karo ligoninės Viršinininkas gyd. K. Oželis 1924 m. pradėjo pagrindinį ligoninės remontą. Po didžiuoju ligoninės pastatu buvo iškastas didžiulis rūsys ir ten buvo įrengtas moderniškąs fizioterapijos skyrius, kurį suprojektavo gyd. B. Matulionis. Pradžioj jis buvo to skyriaus vedėjas, vėliau — gyd. V. Kubilius. Rūsy buvo patalpintas ir sumodernintas Rentgeno kabinetas, kuriame kurį laiką dirbo gydytojai: J. Žemgulys, J. Stasiūnas, Kalvaitytė-Karvelienė ir J. Kamarauskas.

Pirmame atremontuotame aukšte buvo guldomi kariai su vidaus ligomis. Čia pradžioj buvo konsultantai: Prof. Buinevičius, gyd. Parčevskis ir gyd. B. Atkočiūnas. Skyriuj dirbo gydytojai: B. Matulionis, M. Nasvytis, A. Garmus, M. Norkus, Bermanas, J. Petukauskas, V. Kubilius, Steponaitis, Savickis, V. Virkutis, K. Mikalauskas ir kiti.

Antrame aukšte buvo įrengta moderniškąs operacinė, tvarstymo kambarys ir palatos ligoniams. Pačioj pradžioj chirurginio skyriaus konsultantu buvo prof. A. Hgentornas, vėliau — gyd. M. Mickus. Skyriaus vedėjas — gyd. J. Žemgulys, gydytojai: I. Stasiūnas, J. Čeponis, P. Stančius, V. Kanauka, P. Kusa, Bruzdeilinas, Radionovas, Jaffe, Račkauskas, V. Tupčiauskas ir kiti.

Didžiojo pastato palatos buvo sujungtos su ligoninės centriniu radio siųstuvu, kuris transliuodavo įvairius pranešimus, paskaitas, koncertus, muziką ir t.t.

Akių ligų ir Ausų, nosies ir gerklės ligų atremontuotose patalpose dirbo Kauno universiteto klinikos tol, kol joms buvo pastatytas naujas pastatas Vytauto prospekte.

Karo ligoninės akių skyriaus vedėjas buvo savanoris kūrėjas gyd. J. Marcinkus. Jis ėjo ir Karo ligoninės v-ko padėjėjo pareigas. Skyriuj dirbo gydytojai: J. Nemėkša, L. Janulionis, J. Kazakevičius, Prielgauskas ir kiti.

Ausų, nosies ir gerklės skyrių vedė dr. J. Alekna; gydytojai dirbo: S. Žilinskas, J. Zubkus, J. Ūsas ir kiti.

Kauno universiteto Nervų ligų ir psichiatrijos ligų Kauno universiteto katedra naudojosi gyd. J. Brundzos įrengtu 40 lovų skyriumi tol, kol buvo pastatytos V. D. universiteto klinikos 1939 m. Skyriuj dirbo prof. J. Blažys, Gyd. J. Brundza, Vėliau — V. Bendoravičius ir V. Vaičiūnas.

Karmelitų rajone buvo infekcinių ligų skyrius, kurį vedė gyd. B. Atkočiūnas. Ten buvo ir Odos ir veneros ligų skyrius, kurio vedėjas buvo gyd. V. Juškys, gydytojai: J. Trečiokas, Paulauskas, Segalis, Šimkevičius ir kiti.

Dantų gydytojas — gyd. Jurevičius, anksčiau — gyd. Degutienė ir Graurokienė.

Vaistinės vedėjai: prov. J. Valentinavičius ir prov. K. Česekas. Patalogo-anatominių tyrimų ir autopsijų įstaigą vedė pats ligoninės viršininkas — gyd. K. Oželis.

Prie ligoninės buvo įrengta koplyčia, biblioteka ir skaitykla. Taip pat buvo įkurta nauja didelė skalbykla ir dezinfekcijos kamera, kurios aptarnaudavo dalinai ir Kauno įgulos kariuomenę.

Dr. J. Basanavičiaus ligoninės remontas buvo baigtas 1935 m. ir kainavo apie 2 milijonų litų. Tačiau apsimokėjo, nes tomis patalpomis trumpiau ar ilgiau galėjo naudotis anksčiau minėtos universiteto klinikos. Pagaliau dar prieš V. D. universiteto klinikų pastatymą, tai buvo viena iš moderniškiausių ligoninių, kuri tuo laiku galėjo reprezentuoti Lietuvos ligoninių progresą.

Alytuje turėta karių Sanatorijos skyrius dėl gydymo susirgusių karių plaučių ligomis.

Birštone irgi buvo karių skyrius gydymui artritų, neuralgijų ir kitų reumatinių susirgimų.

Palangos karių sanatorijoje buvo gydomi nusilpę ligoniai, reikalingi poilsio ir klimatinio gydymo.

Karo gydytojų pasitobulinimo komandiruotės

Karo Lig. Viršin. gyd. K. Oželis rūpinosi, kad ligoninės gydytojai susipažintų su vakarų Europos medicinos progresu.

1922 m. gyd. J. Brundza buvo siųstas vakarų Europon pasitobulinti Neuro-psichiatrijos srity. Grįžęs iš užsienio, jis įrengė karo ligoninėje 40 lovų skyrių, kuriuo ilgą laiką galėjo naudotis Kauno universiteto Neuro-psichiatrijos katedra, vadovaujama prof. J. Blažio.

Gyd. J. Trečiokas 1929—1931 m. buvo pasiųstas į Paryžių tobulintis odos, urologijos ir venerinių ligų srityse. Dirbo Neckerio, St. Louis ir Val de Grace klinikose. Grįžęs dirbo Karo ligoninės dermatologijos ir venerinių ligų skyriuj.

Gyd. B. Matulionis 1934—1936 m. buvo siųstas į Vienos universitetą tobulintis vidaus ligų medicinoje. Savo lėšomis lankė gydomuosius kurortus

Vokietijoje, Italijoje, Vengrijoje, Austrijoje, Čekoslovakijoje, Estijoje ir Latvijoje. Įgytas žinias pritaikė steigiant fizio-terapijos skyrius Karo ligoninėje ir V. D. universiteto klinikose. Pagaliau tos žinios jam padėjo tobulinti Birštono kurortą.

Gyd. J. Petukauskas 1935—1937 m. taip pat buvo komandiruotas į Vieną vidaus ligų studijoms. Grįžęs iš komandiruotės toliau dirbo Karo ligoninės vidaus ligų skyriuj.

Gyd. J. Stasiūnas nuo 1937.IV.15 iki 1938.IV.19 buvo siųstas Vakarų Europon pasitobulinti chirurgijoje. Dirbo Berlyno prof. Sauerbrucho ir Ulrici klinikose, Frankfurto universiteto klinikose pas prof. Schmieden'ą, Bochumo ligoninėje, Hedelberge prof. Kirschnerio ligoninėje, Vienoje ir prof. Jiraseko ligoninėje Prahoje.

Ir iš kariuomenės dalinių buvo siunčiami gydytojai susipažinti su karo medicinos pažanga.

Gyd. A. Jurgelionis lankė fizinio lavinimo kursus Paryžiuje Val de Grace. Grįžęs sporto medicinos žinias pritaikė ne tik kad kariuomenėje, bet ir civiliniam gyvenime.

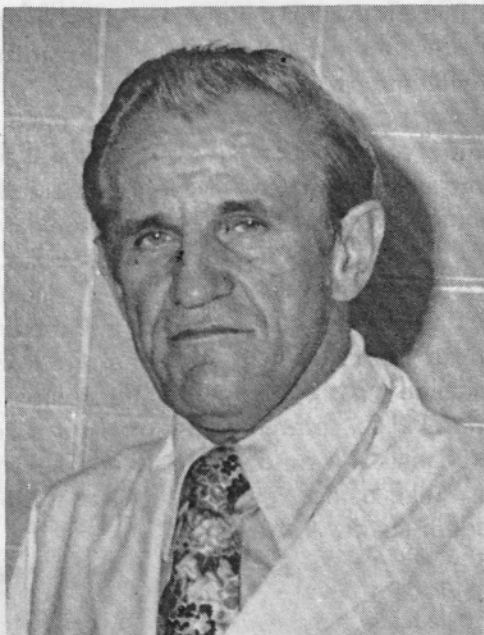
Gyd. J. Stasiūnas nuo 1927.VI.2 iki IX.13 buvo komandiruotas Čekoslovakijoje, Prahon susipažinti su karo lakūnų atrankos tyrimų metodais. Karo aviacijoje buvo nuo 1926.I.23 iki 1929.V.4. Nuo 1929.V.4 iki 1941.I.1 dirbo karo ligoninės chirurginiam skyriuj vyr. ordinatoriaus pareigose. Išėjo atsargon „Pribovo“ įsakymu.

Gyd. V. Tupčiauskas 1933—1934 m. buvo komandiruotas Vakarų Europon susipažinti su karo aviacinės medicinos pažanga. Jis teoretiniai ir praktiniai dirbo 6 mėn. Romos Aero medicinos institute ir 3 mėn. — Paryžiuje Val de Grace aero medicinos Centre ir Burget civilinių lakūnų tyrimų centre. Grįžęs iš komandiruotės, Karo aviacijoje įrengė lakūnų tyrimo laboratoriją. 1940.IX.1 d. savo noru išėjo į atsargą, pereidamas dirbti į V. D. universiteto klinikas.

Karo San. Vyr. Valdyba laiks nuo laiko ruošė karo gydytojų kursus, kur buvo skaitomos paskaitos apie karo sanitarijos taktiką karo metu ir apie karių sveikatos apsaugą taikos metu. Gyd. A. Jurgelionis turėdavo pranešimus apie sporto medicinos reikšmę ir jos pritaikymą kariuomenėje.

Pabaiga sekančiam numeryje

PLGS VEIKLA

Jonas Valaitis, M.D.
Pasaulio ir Amerikos
Lietuvių Gydytojų Sąjungos
Valdybos Pirmininkas

LAMA 1983 ŽIEMOS SEMINARAS

Pasaulio Lietuvių Gydytojų S-gos ir Amerikos Liet. Gydytojų S-gos Žiemos Seminaras įvyko Winter Park, Colorado vasario 20-25 dienomis. Seminaro tema: „1983 Terapeutika“. Užsiregistravo 38 gydytojai, išklausę seminarą gavo 15 pirmos klasės kreditų.

Organizacija: programą suorganizavo ir ją pravedė **Arvydas Vanagūnas, M.D.** Programa iš anksto nebuvo išsiuntinėta, nebuvo ir didesnės propagandos kvieslio formoj. Suvažiavo daugiausia tie patys, kurie jau važiuoja į panašius suvažiavimus jau daugelį metų.

Seminaras vyko High Country Inn, kuri priklauso Best Western tinklui. Viešbutis buvo patogus tuo, kad galėjo visus norinčius sutalpinti, turi bendrą valgyklą, kas davė progos visiems pabendrauti. Slidinėjimas ten pat, sniegas šiais metais buvo ypatingai geras.

Paskaitoms salė nebuvo patogi, tačiau pakankama. Skaidrių prožektoriais pasirūpino programos vedėjas, o kitomis priemonėmis, kaip video, patys prelegentai. Čia panašiai buvo suvažiuota 1979 metais.

Programa: programos vedėjas **dr. A. Vanagūnas** buvo dalinai suvaržytas, nes paskaitininkus kvietė tuos, kurie sutiko važiuoti slidinėti. Programa tačiau buvo aukšto lygio, tiko visų specialybių gydytojams. Dr. Vanagūno paskaita „Hepatito B skiepai“ buvo gerai paruošta. **Dr. A. Šaulytė** skaitė tema „Staigi kūdikių mirtis — terapija ir diagnozė“. Dr. Šaulytė sunkią temą perdavė puikiai, sudarė rimtos akademikės įspūdį. **Dr. J. Daugirdas** kalbėjo tema „Kraujo spaudimo terapija 1983“. Kaip ir anksčiau, dr. Daugirdas ir šiame seminare pasirodė subrendęs jaunas mokslininkas, duomenis dažnai paremiąs savo paties tyrimais. Savo pranešimą ribojo Prazosin ir Catopril rėmuose.

Sekančią dieną buvo diskutuojami ligų atvejai, kuriuos paruošė dr. Vanagūnas. Vyko gyvos diskusijos.

Slidinėtojai poilsio metu: Griauzdienė, Vanagūnienė, dr. Griauzdė, dr. Vygantas ir dr. Vanagūnas.

Nuotr. K. A.

Trečią dieną **dr. Vaitiekaitis** skaitė temą: „Burnos patologija ir gydymas. Gerai perdavė burnos tumorų ir kitų ligų apžvalgą, įspūdingai pailiustruodamas savo paties pagamintomis skaidrėmis.

Dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė kalbėjo apie vaikų kontaktines lentes ir komplikacijas. Ji yra plačiai žinoma Toronte, kaip vaikų akių ligų specialistė. **Dr. E. Lenkauskas** pristatė savo naują išradimą „Būgnelio atstatymą su plieno plokštele“.

Jaunimas Winter Park seminare metu.

Nuotr. K. A.

Kalbėjo žodžiu ir rodė video filmą. Tikimasi, kad jo patobulinimai ausų kaulelių srityje bus plačiau pripažinti.

Ketvirtą dieną buvo vėl diskutuojamas „ligų šiupinys“. O paskutinę dieną **dr. M. Griauzdė** skaitė tema „Cianido apsinuodijimo gydymas“. Paskaita buvo labai išsami. Dr. Vanagūnas seminarą užbaigė, pristatydamas naujesnius gastroenterologijos vaistus: Sucralfate, Ranitidine ir Metoclopramide. Pastebėtina, kad visi paskaitininkai gerai vartojo lietuvių ir anglų kalbas.

„Pakalnių“ slidininkai: Birutė Zalatorienė, dr. A. Šaulienė, V. Zalatorius ir dr. V. Šaulys.

Nuotr. M. Ambrozaitienės

Vakarinės programos. Be susipažinimo ir vyno iškylos kalne, buvo tikrai vienas parengimas — atsisveikinimo vakaras. Visi pasigedo vakarinių kultūrinių programų. Bendros paskaitos lietuviška tema irgi nebuvo. Paskubomis suorganizuotas atsisveikinimo vakaras labai gerai pavyko. Salė vos sutalpino apie 150 lietuvių slidinėtojų, buvo daug jaunimo. Programą pravedė dr. V. Majauskas. Dr. Vyganto ir dr. Karkos šeimų jaunieji pasmuikavo, skambino pianinu, padainavo, padeklamavo. Mikstūros laikraštį atliko dr. Majauskas, dr. Balukas ir dr. Ambrozaitis, talkinant V. Majauskieni ir J. Pabedinskui. Pabaigai J. Pabedinskas Mikstūros vardu, talkinant Audronei Ambrozaitytei, išdalino „pasižymėjusiems atitinkamus atžymėjimus. PLGS pirmininkas seminarą uždarė, padėkodamas ir kviesdamas dalyvauti sekančiais metais. Sekė dainos ir šokiai, kuriems vadovavo akordeonistas dr. A. Alekna.

LAMA seminaro dalyviai pietauja kalnuose: A. Mažeikienė, Z. Petkus, dr. Razma, dr. Ambrozaitis, dr. Majauskas, V. Majauskienė, A. Grinienė.

Nuotr. K. A.

Kas toliau? Sekančių metų LAMA seminarui jau ruošiamasi. Pageidavimai: išlaikyti mokslinę programą aukštame lygyje, kad nenukentėtų gauti kreditai. Būtų gera bent vieną paskaitą turėti bendrą lietuviška tema, kad visi ne gydytojai dalyviai galėtų dalyvauti. Reiktų iš anksto paruošti vakarines programas. Reiktų visus talpinti viename pastate. Paraleliai reiktų paruošti ir ne gydytojams programą, kaip investavimo, mokesčių ar pan. tema, tas labai padėtų vykstantiems su šeimomis.

Ši dešimtoji žiemos išvyka yra labai pavykusi, kaip ir daugelis ankstesnių. Dešimties metų patyrimas duoda vilčių, kad LAMA žiemos išvykos ne tik nesustos, bet dar vis tobulės. Techniškais reikalais rūpinosi Kelionių biuro atstovė Birutė Zalatorienė.

K. Ambrozaitis

LIETUVOS MEDICINOS ISTORIJA

Medicinos istorijos redagavimo procesas labai lėtas. Kadangi Vyr. redaktorius dr. R. Kondrotas gyvena Washingtone ir yra labai užsiėmęs, be to, skirtingai vertina laiko tekumą, iškilio naujų problemų. 1982 m. gruodžio mėn. 6 d. susirinkę dr.-ai J. Meškauskas, J. Račkauskas, J. Valaitis, K. Ambrozaitis ir V. Šaulys aptarė „Medicinos istorijos“ esamą padėtį ir svarstė, kaip redagavimo darbą pagreitinoti, kad ir kiek mažiau išsamus veikalas išeitų ir būtų kiek kitos formos.

Kolega Valaitis neseniai turėjo progos asmeniškai pasikalbėti su R. Kondrotu. Atrodo, kad, jeigu jis redaguotų istoriją, ją parašyti truktų mažiausiai 5, o greičiausiai dar daugiau metų. Iš visų bendradarbių aktyviausiai pasireiškė prof. J. Meškauskas. Jis yra surinkęs labai daug medžiagos ir yra paruošęs daugiau kaip 500 psl. rankraštį. Nuspręsta, papildžius turimą medžiagą ir redakcinę komisiją perorganizavus į darbingesnę vienetą, pasistengti ir istoriją išleisti per kokius 2 metus. PLGS pirmininkas dr. J. Valaitis šį planą pateiks sąjungos Valdybai sekančiam posėdyje.

Turimą medžiagą reikia atbaigti, peržiūrėti kalbą, perrašyti mašinėle. Grupė kolegų rūpinsis lėšų telkimu. Medicinos Istorija daugiau ribotųsi Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpiu.

Po 5 savaičių įvykusiame PLGS valdybos posėdyje pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas. Nutarta, kad PLGS rūpinsis techniniais finansiniais reikalais.

VŠ

PLG Sąjungos valdybos posėdis: iš kairės sėdi medicinos administratorė S. Blažienė, PLGS pirm. dr. J. Valaitis, S. Labanauskienė — parengimų vadovė, Med. redaktorius V. Šaulys, stovi dr.-ai J. Daugirdas — sekretorius ir A. Vanagūnas — programų vadovas.

Medicina, Nr. 1 (61), 1983

Pasitarimas MEDICINOS žurnalo reikalais 1983 kovo 20
Nuotr. V. Kauno

Medicinos Redakcinės kolegijos posėdis kovo mėn. 10, 1983 m. dr. Mildos Budrienės bute, dalyvaujant K. ir M. Ambrozaičiams, F. Kaunui ir V. ir A. Šauliams. Dr.-ai V. Tauras ir K. Rimkus posėdyje nedalyvavo.

Peržiūrėta turima medžiaga. Mokslinėmis temomis straipsnių dauguma iš LAMA žiemos stovyklos seminaro; jų yra 3. Nelengva su jais, kadangi daugumą reikia perrašyti iš užrekorduotų juostelių ir papildyti iš privačių užrašų, paskui pasiūsti autoriams peržiūrėti.

Sunkiau sekasi dr. Taurui, kadangi PLGS ir Draugijų valdybų nariai nesiskubina su korespondencijomis.

Dr. Rimkus jau turi paruošęs „Mokslo pakopų“ ir kronikos skyrių. Kronikų skyriui talkininkauja dr. S. Budrys. „Medicina Lietuvoje“ skyrius įgaus kitokią formą. — Bus bandoma atžymėti Lietuvoje atlikti medicinos atsiekimai. Pora dalykų jau dr. Kauno paruošti. Kiek sunkiau su korporacijų veiklos aprašymais. Dr. K. Ambrozaitis aprašys „Gajos“ veiklą ir pasirūpins fotografijų mikstūra. Nutarta bent su šiuo numeriu pasilikti p. Morkūno spaustuvėj.

Žiemos — LAMA — seminaro mokslinė programa įvykusi „Winterparke“ — Colorado kalnuose š.m. vasario mėnesį, dalyvių buvo gerai įvertinta. „Medicina“ dėkinga LAMA organizatoriams už \$500. — paramą administracijos ir spaudos išlaidoms. Reikia pažymėti, kad Medicinos išdas yra gana silpnas. Tikimės geresnio draugijų atsiskaitymo su Medicinos administracija.

25

KANADA

Dalis KLMD 1983 m. metinio susirinkimo dalyvių.

KANADOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — **Dr. Antanas Pacevičius.**

Sekretorius — **Dr. Sigitas Kazlauskas.**

Iždininkas — **Dr. Gailius Skrinskas.**

Pirmininkas su sekretorium prieš KLMD metinį susirinkimą.

Kanados Lietuvių Medikų Draugija.

Balandžio 27, 1983 m. Kanados Lietuvių medikų draugija turėjo metinį narių susirinkimą dr. J. Vingilio rezidencijoje. Šios kadencijos valdyba: pirm. dr. A. Pacevičius, sekr. dr. S. Kazlauskas ir kasin. dr. G. Skrinskas. Po skoningos vakarienės susirinkimas praėjo nuširdžiai draugiškoje ir veikloje nuotaikoje. Nutarta sudominti jaunimą draugijos veikimu surengiant vasaros pikniką ir porą golfo rungtynių. Paskirtos piniginės paramos: Vasario 16 gimnazijai, kun. Ažubalio fondui, Pasaulio Liet. Dienoms — jaunimo kongresui, ir ledo ritulio, (Hockey) lietuvių komandoms, pereinamą taurę. Buvo aptarti aktualūs socialinės pagalbos reikalai mūsų seniorams ir chorniškiems ligoniams.

A. P.

TRUMPOS KANADIŠKOS NAUJIENOS.

Dr. Antanas Kiškis specializuojasi akių ligose.

Dr. Ramūnas Saplys baigia stažą ir pradės privačią praktiką.

Dr. Mikas Valadka baigė stažą ir praktikuos su savo tėvu Aleksu.

IŠ OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ GYVENIMO

* Štai padėkos dienos savaitgalyje, lapkričio mėnesį, 1982 metais, **Dr. Danielius Degesys** dalyvavo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime St. Petersburge, Floridoje ir skaitė paskaitą apie eutanaziją. Tuo pačiu metu ten lankėsi ir dr. V. Bložė su ponia iš Clevelando ir kiti gydytojai V. ir V. Tumasoniai, Budriai, Širmeniai, Kriaučiūnas, Miliiai. Viši turėjo gražią progą susitikti paskaitose, o ir pasidžiaugti subuvime suruoštame Dr. Kazio ir Dalios Bobelių vaišinguose namuose . . .

Pasaulio Lietuvių ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos žiemos stovykloje (LAMA) dalyvavo nedidelė grupė klevelandiečių. Tai tik daktaras Edmundas ir Milda Lenkauskai ir jų dukros bei daktarai Dainius ir Roma Degesiai su keturmete dukra. Grįžo, atrodo, visi patenkinti, o ypač Audra Degesyte išmokusi griūt ir atsikelti su slidėmis . . . Dr. Dainius Degesys džiaugėsi sutikęs savo jaunesnį brolių dr. Gintarą Degesį beslidinėdamas, nes seniai jo nebuvo matęs. Dr. Gintaras Segesys baigia rentgenologijos rezidenciją Chicagoje,

Iš kairės: V. Tumasonienė, K. Bobelis, R. Degesienė, V. Širmenis, G. Širmenienė, D. Bobelienė, V. Tumasonis pas Bobelius St. Petersburge 1982 m. po Liet. Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimo.

* **Dr. Juozas Skrinška** tapo išrinktas Chairman of Department of Family Practice Lake County Memorial Hospital West, Ohio.

* Daktarai **H. Brazaitis, A. Butkus ir A. Čepulis** šiuo metu energingai dalyvauja lietuviškų senelių namų statybos organizavime.

* **Daktaras H. Brazaitis** šiuo metu rūpinasi surengti Fratrnitas Lithuanica korporacijos 75 metų nuo jos įkūrimo minėjimą-suvažiavimą, kuris turėtų įvykti lapkričio mėnesį '83 metais Clevelande . . .

* **Daktarai Viktoras ir Elena Čeičiai** jau antrą kartą tampa „seneliais“. Jų sūnus jaunas Viktoras Čeičys ir ponia susilaukė antro prieauglio. Šį kartą sūnaus.

Northwestern universitete ir imasi tolimesnių studijų (fellowship) Duke universitete šiaurinėje Carolinoje.

* **Dr. Rūta Skrinkaitė** baigė internship'ą Mount Sinai ligoninėje. Šiuo metu planuoja praleisti vienus metus dirbdama Indian Health Service Amerikos vakariuose ir Aliaskoje. Vėliau tęs rezidenciją ophtalmologijoje. Jos brolis, dr. Algis Skrinška, vaikų ligų specialistas, atsidarė savo kabinetą Strongsville, Ohio.

* **Roma Degesienė, D.D.S.** skaitė dvi paskaitas. Viena DOANS — study klubui (veinas iš seniausių dental study klubų) tema Women in Dentistry; kitą — Clevelando Association of Women Dentists — tema Woman's self-image.

* **Onutė Kliorytė** jau ketvarti metai kai studiuoja mediciną Medical College of Ohio Toledo mieste. Ji yra baigusi medicinos sesers studijas, bet nutarus, kad turės daugiau pasitenkinimo ir bus naudingesė, pasiryžo studijuoti mediciną. Šiuo metu atlieka reikalaujamą „rotation“ Clevelando klinikose hematologijoje, kur taip pat dirba ir jos savainis, daktaras Linas Vaitkus.

* **Daktaras Linas Vaitkus** šiuo metu baigia rezidenciją vidaus ligose ir rengiasi toliau tęsti studijas (fellowship) pulmanorinėje medicinoje Leahy klinikose, Bostone. Įdomu pastebėti, kad Clevelando klinikos buvo bazė televizijos programos St. Elsewhere. Šio vaidinimo vienas iš charakterių yra Wayne Viscus — lietuvis gydytojas ir jo charakteris buvo sukurtas pasiremiant mūsų daktaru Linu Vaitkum.

* **Živilė Kliorytė-Vaitkienė, D.D.S.** keliasi ir apleidžia Clevelandą kartu su vyru ir važiuoja į Bostoną.

* Clevelando klinikose dr. **Algis Sidrys** baigia rezidenciją. Jis pasirinko onkologija-hematologija ir rengiasi taip pat važiuoti į pietines valstijas. Taip pat šiose klinikose praktikuojasi dr. **V. Klimas**.

Dr. Vaitiekaitis ir Lenkauskai

* Dr. **Dana Gaižutyte-Stankus, D.D.S.**, praktikuoja grupėje su dr. Rackus. Nežiūrint „busy“ praktikos ji randa laiko mankštai, mėgsta „jogging“ ir neseniai bėgo REVCO 10 kilometrų maratone.

* Iš gydytojų žmonių pasaulio — tai turėjome vieną susirinkimą ponios **Vandos ir dr. V. Gruzdžių** rezidencijoje. Susirinkome gausus būrys, pasišnekučiavome ir šiuo metu renkame rūbus siuntimui Lenkijos lietuviams.

Toronto daktarės A. Kazlauskienė, M. Uleckienė ir L. Leknickienė

* **B. Balčiūnaitė, D.D.S.**, kurią mes vis skaitome klevelandiete, šiuo metu randasi Baltimorėje. Ji dėsto University of Baltimore, Marylande burnos mediciną. Daktarė dalyvauja spaudoje. Ji buvo aprašyta Science magazine (Jan. 83) kaip head of MYO Oral Facial Pain Clinic. Ji yra parašius trijų dalių studiją, atspausdintą Compendium of Continuing Dental Education on Oral Medicine for General Dental Practice. Šiuo metu yra gavusi stipendiją — grant iš Dental School Research Committee studijuoti skirtingas splint technikas (Different splint techniques for temporomandibular joint therapy). Ji taip pat reiškiasi lietuviškam gyvenime. Mokina keturmečius-dešimtmečius vaikus tautinių šokių grupėje RATELIS, bet veteranų grupėje ARAS.

* Priaugantis jaunimas-jau nieji gydytojai Ohio valstijoje — tai **Arūnas Aželis** ir **Alma Garlo**. Šiais metais jie baigia studijas, bet jų tolimesnių planų kol kas nežinome.

* **Regina Ramonas** buvo išvažiavus į Pietų Ameriką, kur turėjo progos pamatyti Pietų Amerikos mediciną „in action“. Roma Čepulienė su sūnumi lankėsi Lietuvoje, o Vanda Gruzdienė — džiaugėsi Vienoje pavasariu. Visos sugrįžo laimingai ir dabar ilsisi, nuo „time lag“.

Roma Degesienė

ILLINOIS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS PAGALBINIS MOTERŲ VIENETAS

Sofija Blažienė

Galima pasidžiaugti, kad Illinois Lietuvių Gydytojų D-jos Moterų Pagalbinis Vienetas, susiformavęs eilės metų bėgyje, tebegyvuoja ir planuoja savo veiklą suaktyvinti.

Vieneto valdybą sudaro: **Sofija Blažienė** — pirm., **p. Vanagūnienė** — vicepirmininkė, **Vanda Kaunienė** — sekretorė, **Cleopatra Shimkienė** — kasininkė, **Barbora Plikaitienė** ir **Aldona Grinienė** — Stipendijų Fondo Pirmininkė.

Savo egzistencijos pradžioje Vienetas turėjo daug darbščių ir sumanių narių, kurios ruošė įvairaus pobūdžio programas, jungdamos gydytojų šeimas į vieną pagrindinę — profesinę šeimą.

Dideliam gydytojų skaičiui pasklydus po pasaulį, buvo gyvybiniai reikalingas toks vienijantis Moterų Vienetas. Minėtoji gydytojų žmonių santalka per praėjusius daugelį metų savo paskirtį puikiai atliko.

Tačiau minėtai veiklai yra būtinas naujas šiandieninis žvilgsnis, pritaikant mūsų pastangas naujoms sąlygoms ir atsižvelgiant naujosios kartos poreikiams. Būtent, šia linkme mes ir ryžtamės savo veiklą tobulinti, prasminti ir plėsti. Dirbsime organizacijos naudai ir žmonių gerovei.

Į Vienetą kviečiame įsijungti visas lietuvių gydytojų, dantų gydytojų žmonos ir jų našles, neišskiriant ir tų, kuriuos sunkiai ar visai nekalba lietuviškai. Mes daug ką galėsime iš jų ir pasimokyti. Be to, didesnio masto renginiams reikalinga daug darbo rankų!

Visoms nuoširdžiai dėkoju ir gerų vilčių kupina.

Sofija Blažienė

Aktyviosios KLMD daktarienės: iš kair. p. Sungailienė, p. Saplienė, p. Pacevičienė, p. Valadkienė, p. Mikelėnienė, ir p. Vytienė.

KRONIKA

Dr. Petras Kisielius buvo pagrindinis paskaitininkas Vasario 16 d. minėjime, kurį ruošė Liet. Bendruomenė Jaunimo centre, Chicagoje.

Dr. Arvydas Vanagūnas ir **dr. Jonas Daugirdas** suorganizavo 10-ji lietuvių gydytojų žiemos seminarą Winter Park, Colorado. Į žiemos seminarą suvažiavo daug gydytojų ir svečių.

Dr. Ona Mironaitė kalbėjo apie anesteziją modernioje medicinoje kovo 27 d. Liet. Moterų Federacijos Chicagos klubo susirinkime Jaunimo centro kavinėje, Chiagoje.

Dr. Kazys Bobelis vadovavo medicinos mokslo sekcijai XII-jame Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime St. Petersburg, Floridoje, 1982 m. lapkričio 24-28 dienomis. Paskaitininkai ir jų temos: **dr. Danielius Degesys** — Eutanazija, **dr. Adolfas Milius** — Šiandieniniai metodai sveikatai palaikyti ir **dr. Saulius Vaičaitis** — Širdis ir kraujo spaudimas.

Džiaugiasi sniegu ir saule — kanadiečiai dr. R. Karka, A. Karkienė ir čikagietė A. Grininė.

Nuotr. M. A.

Dr. Marija Žemaitienė su vyru Aleksandru, iš Leonia, N.J., balandžio pradžioje buvo Italijoje. Ji dalyvavo Second European Congress of Obstetric Anesthesia and Analgesia, Romoje.

Dr. Milda Budrienė 1982 m. spalio 29 d. atidarė lietuvių fotografų išeivijoje metinę parodą Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Parodoje dalyvavo ir **dr. Stasys Budrys**, Lietuvių Foto Archyvo Tarybos pirmininkas, išstated 3 foto darbus.

Dr. H. Brazaitis, Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas ir **dr. Dainius Degesys**, draugijos sekretorius, 1982 m. spalio 16 d. metiniame susirinkime — pobūvyje įteikė 26-tą metinę kultūrinę premiją dailininkei N. Palubinskienei.

Dr. Alenas Pavilanis yra paskirtas Montrealio Vaikų ligoninės (Montreal Children Hospital) Jaunimo Medicininio aptarnavimo direktorium. Jis mokėsi Princeton universitete, JAV-se, Medicinos laipsnį įsigijo McGill universitete, Montrealyje. Interno praktiką baigė Royal Columbian Hospital New-Westminster B.C. 1979 m. gavo šeimos gydymo specialybę. Priklauso Kanados šeimos gydytojų egzaminuotojų komitetui.

Jis yra dr. Vytauto ir Irenos Pavilanių sūnus.

Rimantas Karka, D.D.S., Dipl. Orth., turi dantų gydymo kabinetą Toronte, Kanadoje, dirba Toronto universitete ir yra Ontario Ortodontų Sąjungos viceprezidentas. Jo žmona Aušra (M.Sc., B.A., B.Sc.) yra anglų kalbos lektorė-koordinatė Humber College Institute.

Dr. Edvardas Kaminskas, medicinos assoc. profesorius Harvard medicinos mokykloje, buvo paskaitininkas Geriatrinės medicinos kursuose, kuriuos ruošė Harvard medicinos mokykla 1983 m. kovo 7-9 d. Cambridge, Massachusetts. Paskaitos tema — Administrative challenges in long term care.

Dr. Kazys Bobelis, VLIKo pirmininkas, buvo pagerbtas Lietuvių Tautinės Sandaros suruoštame bankete 1982 m. gruodžio 11 d. Dariaus ir Girėno salėje, Chicagoje. Bankete dalyvavo apie 400 žmonių. Ta proga JAV prezidentas R. Reagan atsiuntė jam asmenišką sveikinimą.

„Vakarinis žvilgsnis į ateitį“. A. Šaulienė, M. Ambrozaitienė, V. Majauskienė ir K. Bobelis.

Nuotr. F. V. Kauno

Dr. Danutė Bieliauskienė iš Cincinnati, OH, savo kelionės po Kiniją ir Tibetą įspūdžius parašė ir atspausdino Drauge.

Dr. Vacys ir dr. Augusta (Zauniūtė) Šauliai prisidėjo prie išleidimo monografijos „Dr. Dovas Zaunius“, kurią suredavo **dr. Albertas Gerutis**.

Daktarai K. Ambrozaitis, G. Balukas, F. Kaunas ir A. Razma, pasižymėję Lietuvių Fondo vadovai, Fondo 20-ties metų sukakties proga surengė solistės Lilijos Šukytės koncertą 1982 m. rugsėjo 18 d. Chicagoje.

Dr. Kazys Pemkus rūpinasi prof. dr. J. Puzino rinktinių raštų leidimu ir yra paruošęs jo raštų bibliografiją.

Dr. J. Simonaitis buvo Kolumbo Vyčių pagerbtas kaip Man of the Year 1982 m. gruodžio mėn. Pagerbime dalyvavo daug Holy Cross ligoninės Chicagoje gydytojų.

Dr. V. Pavilaniš, gyv. Kanadoje, paaukojo savo ūkyje išaugintą jautį AV parapijos kunigų ir seselių maistui.

Dr. E. Juodis iš Kanados buvo atvykęs į Washington 6-iam savaitėm pasitobulinti radiologijoje.

Dr. Petras Kisielius, gyv. Cicero, IL, PL Bendoruomenės seimo rengimo komiteto pirmininkas.

Dr. Linas Sidrys, oftalmologas, 1982 m. gruodžio 10 d. Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje, kalbėjo apie dažnesnes akių ligas ir jų gydymą.

Dr. K. Ambrozaitis, dr. J. Meškauskas ir dr. L. Sidrys yra Gerojo Ganytojo globos namų (Lithuanian Good Shepherd Home, Inc.) direktorių tarybos nariai. Ši nuosavybė yra prie Cedar Lake, Ind., apie 40 mylių nuo Chicagos.

Dr. Algirdas Kakarieka gyvena ir dirba Čilėje. Dabar specializuojasi neurochirurgijoje. Jo sesuo Ona yra gydytoja — patologė. Jo tėvas prof. dr. Julius Kakarieka yra universiteto istorijos fakulteto dekanas.

Dr. Antanas Razma, gyv. Joliet, Ill., yra Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų rengimo komiteto pirmininkas.

Dr. K. Bobelis, VLIKo delegacijos pirmininkas, buvo Strasbourge, kur Europos Parlamentas savo suvažiavime priėmė rezoliuciją apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir kviečiančią atstatyti trijų Pabaltijo kraštų nepriklausomybę. Sugrįžus dr. Bobeliui iš Strasbourgo, ALTo skyrius St. Petersburg vasario 9 d. surengė jam pagerbimą.

Dr. Vytautas Urba yra klinikos psichiatrinio skyriaus vedėjas Hammond, Ind., Our Lady of Mercy ligoninės, Dyer, Ind., gydytojų buvo išrinktas psichiatrinio skyriaus direktorium.

Prieš lenktynes — iš k. į d. — K. Ambrozaitis, J. Valaitis, G. Balukas, Kvedarų jaunimas, D. Giedraitis, Mickienė, deimantinis veteranas K. Pabedinskas ir Mickus.

Nuotr. F. V. Kauno

Prof. dr. Rimgaudas Nemickas buvo garbės svečias ir paskaitininkas BALFo Beverly Shores, Ind. skyriaus rudens vajuos pietuose.

Dr. Antanas Čerškus buvo staiga sunkiai susirgęs ir keletą savaitių gydėsi Holy Cross ligoninėje, Chicagoje.

Dr. Vilija Labanauskaitė, neseniai gavusi odontologijos daktaro laipsnį, pradėjo dirbti savo kabinete Clear Ridge Medical Center, Chicagoje.

Dr. Lawrence W. Jenkins išrinktas JAV Stomatologijos chirurgų kolegijos pirmininku. Jis yra vienas iš tos kolegijos steigėjų. Jis su savo broliu dr. Aleksandru, kuris yra Loyolos medicinos mokyklos profesorius, turi kabinetą 3844 W. 63 St., Chicagoje.

Dr. Elvyra Petrikaitė-Šurnienė iš Melbourne, Australijos, 1982 m. rudenį buvo atvykusi į JAV aplankyti pažįstamų. Medicinos mokslus ji baigė Australijoje.

Dr. Jonas Valaitis, patologas, patologijos profesorius, Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos pirmininkas, ALTo vicepirmininkas, Lietuvių fondo vadovybės narys, 1982 m. spalio 24 d., 60 metų sukakties proga buvo pagerbtas sukviestų artimųjų ir draugų.

Dr. Raimundas Strikas, Fellow Infekcinių ligų skyriaus VA Hines Hospital, Loyola University Medical Center, Chicagoje. Paskaitos tema — Pseudomonas aeruginosa pasipriešinimo antibiotikams mechanizmas ir in-vitro imlumo diskusijos.

Iš kairės dr.-ai R. Strikas, A. Baltch ir M. Vygantas

Dr. Mindaugas Vygantas, Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos pirmininkas, organizavo ir vadovavo mokslinei programai Midwest Clinical konferencijos metu, kovo 20 d. Conrad Hilton Hotel, Chicagoje. Paskaitininkai buvo Dr. Aldona Baltch ir dr. Raimundas Strikas.

Dr. Aldona Baltch, tarptautinio masto užkrečiamųjų ligų specialistė, medicinos ir farmakologijos profesorė Albany Medical Center, N.Y. ir infekcinių ligų skyriaus direktorė VA Medical Center, N.Y. Paskaitos tema — Sunkių Pseudomonas aeruginosa užkrėtimų patogeninis mechanizmas ir gydymas.

Grupė lietuvių gydytojų Čikagos med. soc. klinikinėj konferencijoj iš kairės: K. Rimkus, Jucas, A. Šaulytė, D. Valiūnienė, D. Surantienė, M. Budrienė, D. Giedraitis, A. Šaulienė, V. Šaulys.

Lietuviai gydytojai: Vytautas Avižonis, Alina Domanskienė, Gražina Stulpinaitė-Gayes, Žilinskaitė-Partik ir Vytautas ir Aldona Taurai lankė Amerikos Bendrosios Praktikos Kolegijos ir Amerikos šių laikų Medicinos ir Chirurgijos Draugijos konvencijas, kurios įvyko š.m. kovo mėn. 6-12 d., Sheraton Harbour viešbuty, Miami Beach, Fla.

Dr. Algis Paulius buvo pakviestas organizuoti šių metų užgavėnių karnavalą vasario 12 d. Jaunimo centre, Chicagoje.

Dr. Jonas Valantiejus su žmona savo sodyboje, New Buffalo, Mich., suruošė vasario 12 d. užgavėnių šiupinį, į kurį pakvietė visus plačios apylinkės lietuvius.

Dr. Juozas Urbaitis — lūžo koją ir gydos St. Joseph ligoninėje. Linkime greit pasveikti, kad galėtų vėl golfą žaisti.

Dr. J. Yčas vedė Liudą Gvildienę. Daug laimės naujame gyvenime!

S. Baras ir dr. G. Balukas sveikina solenizantą dr. J. Valaitį.

Nuotr. J. Kubiliaus

Dr. Arūnas Laukaitis, gyv. Vokietijoje, rūpinasi atnaujinti Augsburgėje gyvenusių lietuvių pastatytą kryžį. Atnaujinimas kainuosiąs apie 10 tūkstančių markių. Laukia aukų ir iš JAV lietuvių.

Dr. Juozas Gudauskas, gyv. Los Angeles, Calif., parašė pesimistinį laišką. Sako, kad vakarų fronte nieko naujo. Nuo paskutinio laiško nebuvo nei veikimo nei susirinkimų. Pensininkai nebeišjudina jaunųjų.

Dr. J. Žirgulienė skaitė paskaitą apie „senėjimo problemą“ L. B. Santa Monica ir Los Angeles apylinkės kultūriniame suėjime — gegužinėje š.m. gegužės 29 d.

Medicina, Nr. 1 (61), 1983

Š.m. kovo 13 d. Liet. Tautiniuose namuose Čikagos Liet. Dantų gydytojų sąjungos narės susirinko tradiciniams priešpiečiams. Dalyvavo beveik visos narės su šeimomis ir draugais. Pradžiai visus pasveikino **dr. A. Ruibienė** ir programai vadovauti pakvietė **dr. O. Bakaitienę**. Susirinkusieji buvo supažindinti su neseniai iš Lietuvos atvykusia pianiste **Nijole Kupstaite**, kuri atliko meninę programą. Rengėjos pravedė loteriją. Kaip ir kasmet sąjunga paskyrė didesnę sumą pinigų siuntiniui sunkiai sergančiai kolegei ok. Lietuvoje.

**1982-1983 metams
III. Liet. Gyd-jų Dr-ijos
Valdyba ir Suvažiavimo
šeimininkai**

Mindaugas Vygantas
Birutė Pumputienė
Kastytis Jucas

Revizijos komisija

Juozas Plikaitis
Ona Garūnienė

Konferencijos metu susitiko Lake Tahoe, Nevadoje gydytojai Majauskas, Urba, Matulionis-Martel, Ambrozaitis.

Nuotr. K. A.

ISPŪDŽIAI IŠ MEDICINOS DRAUGIJŲ KONVENCIJOS

Amerikos Bendrosios praktikos kolegijos ir Amerikos šių laikų Bendrosios medicinos ir chirurgijos draugijos konvencijos vyko š.m. kovo 6-12 d. Sheraton Bal Harbour viešbuty, Fla.

Rytai vyko apžvalginės paskaitos ir kursai iš įvairių medicinos sričių. Jie buvo ypač įdomūs gydytojams, norintiems praplėsti savo specialybių žinias.

Popietinėmis valandomis buvo vykdomi simpoziumai apie kardiovaskuliarines ligas, apie šių dienų medicinos pažangą, apie infekcines ligas ir apie geriatrines problemas.

Įžanginės paskaitos buvo apie šių dienų aukštąją medicinos technologiją, apie kardiografijos patobulinimus, apie kriochirurgijos aparatų naudojimą. Buvo svarstoma ultra garso bangų (ultrasounds) tobulinimus diagnostikai ir gydymui. Taip pat buvo aiškinama apie pritaikymą kompiuterių ne tik ligoninėse, bet ir privačiojo gydytojų praktikoje. Užsiminta ir apie chirurginių instrumentų pažangą bei chirurginių piūvių siuvimo techniką.

Pabrėžtina, kad medicinos parodoj dominavo įvairios kompanijos su įvairiais mediciniškais aparatais, kurių pritaikymą aiškino tų kompanijų atstovai.

Kardiovaskuliarinių ir aukšto kraujo spaudimo ligų simpoziumui vadovavo dr. Michael E. De Bakey, žymus širdies kraujo indų chirurgas. Jis savo įžanginėje paskaitoje nušvietė koronarinių indų chirurginę pažangą ir gyvybės pratęsimo statistiką.

Iš šios srities **dr. Eliot Corday**, Kalifornijos universiteto profesorius, pranešė apie naują ūminių širdies atakų gydymo būdą.

Ši operacija nėra taip komplikuoata ir sunki, taip kaip koronarinių indų operacijos (by pass), tačiau ji gali atgaivinti mirštančią širdį.

Specialus kateteris įvedamas į femoralinę arteriją ir jis sujungiamas su kraujo šaldymo aparatu ir pompa, kuri pumpuoja arterinį kraują irgi per specialų kateterį į jugulerinę veną ir per vena cava sup. — į širdį. Dėl įvykusio koronarinio indo krešulio dalis širdies raumenų tampa anemiška, nusilpsta ir 4-5 val. laikotarpy gali visai apmirti. Arterinis kraujas atgaivina širdies raumenis, kurių veikimas sustiprėja, širdis pradeda normaliai plakti. Vėliau leidžiama kraujo krešulį tirpinantis fermentas, pavyzdžiui, streptokinazė, kuri, keletos valandų laikotarpy ištirpina krešulį, ir širdies

raumenys vėl veikia normaliai. Vėliau minėtoji aparatūra atjungiamą, ir po poros dienų ligonis gali eiti namo. Prelegentas pabrėžė, kad minėtoji procedūra gali būti atlikta greitosios pagalbos kambary, net tik vieno prityrusio chirurgo kardiologo ir gail. sesers pagalba. Šis gydymo metodas jau yra išbandytas 5-ius didesnius medicinos centrus dviem šimtam ligonių. Kadangi nuo ūminių širdies atakų kasmet miršta apie 600.000 žmonių, tad taikant šį metodą, galima būtų išgelbėti bent 200.000 pacientų. Ekonominiu žvilgsniu ši gydymo priemonė būtų prieinama plačioms žmonių masėms.

Dr. De Bakey pabrėžė, kad tie eksperimentai yra įdomūs, bet dar peranksti tarti pozityvių išvadų, nes dar nėra pakankamai statistinių duomenų apie to gydymo rezultatus.

Dr. Leo Resnekov, iš Čikagos Pritzger medicinos mokyklos, pareiškė, kad šis naujas gydymo būdas yra naujas ir daug žadantis, vienok jis turi būti atliktas kruopščiai, kraujas turi būti atitinkamai atšaldytas ir su tam tikru spaudimu teikiamas į širdį.

Prelegentas dr. Corday pranešė, kad už 4-5 mėn. šioje srityje bus daromi tyrimai ir jų rezultatai bus vėliau pranešti. Prelegentas šios paskaitos užbaigai parodė šios operacijos filmą su gyvuliais.

Dr. G. Crile, Jr., Clevelando garsių Klinikų konsultantas, turėjo pranešimą apie tyroidektomijas, kurios neretai yra daromos be reikalo. Pavyzdžiui, prie paprastų skydo liaukų uždegimo galima sėkmingai gydyti antibiotikais, vienok tokių operacijų kasmet padaroma apie 2000. Turint omeny, kad prie totalinių tyroidektomijų neretai pažeidžiamami balso stygų nervai, ko dėliai sutrinka kalba.

Be abejo, yra operuoti piktybiniai augalai, karcinomos. **Dr. Leo Clark**, iš Houstono pabrėžė, kad skydo liaukos karcinomos gali būti lokalizuotos skydo liaukos funkcijų sumažinimo pagalba. Vėliau yra galima dalinė tyroidektomija.

Turint omeny minėtos operacijos komplikacijas ir jos aukštas kainas, tenka susirūpinti dėl skydo liaukų diagnostavimo ir indikacijų operacijai.

Bendrai, simpoziumų įspūdžiai buvo teigiami, nes prelegentai, nors daugumą jauni profesoriai, bet buvo gerai pasiruošę ir sugebėjo savo dalykus apginti diskusijose. Malonu buvo stebėti moderatorius, kurie stengėsi laiku baigti pranešimus pagal programą, kas kiek neigiamai atsiliepė: prelegentai skubėjo.

Dr. Vytautas Tauras

GYDYTOJŲ KORPORACIJA „FRATERNITAS LITHUANICA — PATRIA“

KORPI „FRATERNITAS LITHUANICA“ ĮKŪRIMO DEIMANTINĖS SUKAKTIES IŠVAKARĖSE F. L. BROLIJOS ĮSIKŪRIMO IR VEIKLOS APŽVALGA RUSIJOJ DR. V. TAURAS

Jau šimtmetis nuriedėjo praeitin, kai dr. Jonas Basanavičius įkūrė „Aušrą“, kurią šiais metais lietuvių visuomenė taip garbingai minėjo.

Šiais metais rudenį sukanka 75 metai, kai to paties Dr. Basanavičiaus patarimu ir įkvėpimu, Petrapilio Karo Medicinos Akademijoje buvo įkurta tautinės ideologijos slapta studentų medikų Brolija — „Fraternitas Lithuanica“.

Jos minėjimas įvyks š.m. rugsėjo m. 3 d. Čikagoj, PALG Sąjungos suvažiavimo metu.

F. L. Brolijos įkūrėjai buvo studentai medikai: Vl. Nagevičius, Vl. Ingelevičius, K. Oželis, P. Sližys ir Z. Sčepanavičius. Tenka pabrėžti, kad ton Akademijon įstoti buvo nelengva, nes reikėjo pristatyti gimnazijos baigimo atestatą su aukso medaliu. Neretai lietuvių tautybė ir katalikų tikėjimas turėjo neigiamos įtakos priėmimui.

F. L. Brolija savo įstatuos pabrėžė socialinių, politinių ir tikiybinių įsitikinimų aukštos tolerancijos principus, todėl nebuvo kliūčių naujus lietuvių studentus priimti Brolijon. 1909—1916 metų laikotarpy F. L. Brolija priėmė šiuos lietuvių studentus: D. Blažį, J. Žemgulį, P. Stančių, K. Fedaravičių, A. Matuką, J. Stasiūną, L. Janulionį, J. Čepenį, A. Jackūną, S. Mačiulį, Ad. Plepį ir B. Matulionį. Tačiau, 1913 m. dėl įvestų Akademijon sustiprintų militarinių reformų, daugeliui teko apleisti šią mokyklą. Į tą skaičių įėjo J. Žemgulys, kuris persikėlė į Tartu universitetą, A. Matukui teko vykti į Kijevo universitetą. Vienok minėti F. L. Brolijos nariai paliko nariais ir savo pažadus įvykdė grįždami Lietuvon.

Akademijos studentai gaudavo kariškas stipendijas, už kurias reikėjo tam tikrą laiką atitarnauti rusų kariuomenėj.

Čia ir buvo nemažas pavojus jauniems gydytojams būti suviliotiems geresnių profesinių tarnybų ir tapti atskirtiems gal visam laikui nuo savo gimtojo krašto, kuriam kaip tik trūko ne tik mediciniškos pagalbos, bet ir tautinio susipratimo ir vispusiško apšvietimo.

Taigi, F. L. Brolijos pagrindinis tikslas ir buvo gauti iš narių pasižadėjimą, kad atitarnavus už stipendiją rusų kariuomenėj, nedelsiant grįžti Lietuvon ir ten siekti F. L. Brolijos ideologinių tikslų. Todėl fraternitiečiai ruošėsi ne tik profesiniam, bet ir visuomeniniam gyvenimui. Tuo tikslu jie į slaptus susirinkimus kviesdavo prelegentus su visuomeninio pobūdžio paskaitomis: iš istorijos, lituanistikos meno, teatro, muzikos ir sociologijos sričių. Paskaitas skaitė prof. Volteris, kalbininkas K. Būga, komp. muzikas S. Šimkus, teatralas S. Pilka ir kiti. Pastarieji du prelegentai net buvo priimti Brolijon kaip nepaprasti nariai.

1914 m. kilus I Pasauliniam Karui, visi gydytojai fraternitiečiai buvo mobilizuoti ir išskirstyti po įvairius karo frontus. 1915 m., patrankoms gaudžiant, fraternitiečių 13 suvažiuoja į Petrapilį ir slaptame suvažiavime jau aptaria tolimesnius veiksmus karui pasibaigus. Svarstoma ir Geležinio Fondo reikšmė greitesniam grįžimui į Lietuvą.

Dar prieš Rusijos revoliuciją, 1917 m. kovo m. 30 d., gyd. V. Nagevičius, būdamas karo laivo „Slava“ vyr. gydytoju, sušaukė fraternitiečius Petrapilin pasitarimui dėl lietuvių karių organizavimo į dalinius. Nutarta paskelbti viešą atsišaukimą, kad jau atėjo laikas organizuoti lietuviškus dalinius, kurie ateity turės būti atsikuriančios Lietuvos kariuomenės pagrindu. Atsišaukimą pasirašė fraternitiečiai: gyd. V. Nagevičius, ir med. studentai — B. Matulionis ir L. Janulionis.

1917 m. gegužės m. 27 d. lietuviai kariai fraternitetį gyd. V. Nagevičių delegavo į Petrapilio Lietuvių Seimą. Jis atvyko, vilkėdamas rusų

jūros karininko uniformą, pasakė seimo nariams ugingą kalbą, ragindamas seimo atstovus siekti Lietuvos Nepriklausomybės, gi prieštaraujančius atstovus Nepriklausomybės idėjai, išvadino bailiais-zuikiais. Šį įvykį dail. A. Varnas atvaizdavo šaržu „ant politikos laktų“.

Minėtieji įvykiai rodė, kad dar karui nepasibaigus ir net prieš Rusijos revoliuciją, fraternitiečiai, matomai dr. Basanavičiaus įtaigoti, kėlė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo idėją.

Prasidėjus Rusijos revoliucijai, fraternitiečiai ieškojo progų grįžimui į Lietuvą. Gyd. V. Nagevičius ir gyd. V. Ingelevičius, 1918 m., sušaukė fraternitiečius į Vilnių pasitarimui dėl atsikuriančios Lietuvos kariuomenės sanitarinių reikalų. Pasitarime dalyvavo: gydytojai: V. Nagevičius, V.

Ingelevičius, K. Oželis, P. Sližys, L. Janulionis, J. Stasiūnas ir J. Blažys. Svečių teisėmis buvo kviešti: M. Yčas, J. Šaulys ir A. Voldemaras.

Iš Rusijos grįžo ir daugiau gydytojų, baigusiu kitus medicinos Universitetus. Ir jų dalis prisijungė prie Gyd. Korp. „Fraternitas Lithuanica“. Dauguma fraternitiečių, ypač užgrūdintų kare, stojo savanoriais į Lietuvos Kariuomenės eiles.

Kiti gydytojai jungėsi prie sveikatos reikalų tvarkymo, kovai prieš tuo laiku siaučiančias užkrečiamųjų ligų epidemijas.

Ir čia jau baigėsi F. L. Brolijos gyvavimo pirmas etapas ir prasidėjo Nepriklausomybės kovų ir laisvės dienų bene gražiausias laikotarpis.

(Bus daugiau)

Fraternitas Lithuanica metinis suvažiavimas 1915 m. Petrapilyje. Sėdi iš kairės: d-ras Kostas Fedoravičius, Stud. B. Matulionis, d-ras V. Nagevičius, d-ras Pr. Sližys, d-ras J. Blažys, d-ras Pov. Stančius, Stud. Lin. Janulionis. Stovi iš kairės: Stud. Ad. Plepys, Stud. Albr. Jackūnas, d-ras Kz. Oželis, Stud. J. Stasiūnas, Stud. St. Mačiulis, Stud. J. Čeponis.

MEDIKŲ KORP! GAJA

GAUSUS „GAJOS“ SUSIRINKIMAS VERBŲ SEKMADIENI!

Tradiciniai susirinkome Marijonų vienuolyno koplyčioje šv. Mišioms ir priešvėlykiniam susikauptimui, kurį gražiai pravedė kun. P. Garšva. Po pamaldų ir gausių A. Lipskienės ir V. Tumasonienės paruoštų pusryčių susirinkimas buvo pradėtas mirusiųjų pagerbimu. Prisiminėme praeitais ir šiais metais mirusius korporantus dr. St. Ankudą, dr. B. Kazlą ir kun. St. Ylą. Dr. Kazlą keliomis mintimis prisiminė prof. Meškauskas, o kun. St. Ylos paskutinius valandas apžvelgė dr. P. Kisielius.

Buvo numatyta dr. L. Sidrio paskaita apie organų transplantacijas ir medicinos etiką, bet paskaitininkas negalėjo atvykti dėl to, kad turėjo daryti ragenos transplantaciją. Už tai dr. K. Ambrozaitis gavo progos ilgiau sustoti ties „Pakitimais medicinos praktikoje netolimoje ateityje“ — ryšium su vykstančiais ekonominiais suvaržymais. Valdyba turi daug rimtų planų veiklai. Seniai, beveik kiekviena „Gajos“ valdyba, svarsto galimybę Korp! Gaja istorijai rašyti. Nesant žinių apie archyvo likimą Lietuvoje iš gajininkų studentų ir gydytojų veiklos, būtinas istorinės medžiagos rinkimas, kol dar savųjų tarpe turime aktyviai besireiškiančius korporacijos pirmūnus — steigėjus, kaip antai: dr. Jusionį, J. Meškauską, A.

Čerškų, Zubiną, Kumpelevičiūtę ir kit. Be to, Gaja buvo atkurta tremtyje, Garmisch-Partenkirchen'o suvažiavime 1946 metais. Ne geriau ir su archyvine medžiaga ir iš veiklos JAV-se. Medžiagos rinkimo ir istorijos reikalu pasisakė dr.-ai Pemkus, Meškauskas, Valadka, Rimkus. Valdyba numato, kad būtų verta tam reikalui paskirti svarią sumą pinigų. Gal jaunuosius korporantus skatinti, skiriant premijas?

Kaip žinome, „Gaja“ yra rėmėja At-kų namų. Korporantams priminta, kad namų išlaikymui nuolat reikalingos pajamos. Taigi, jei ruošiami parengimai ir namai naudojami, jų vertė kyla ir tuo prisidedama prie jų išlaikymo.

Kolega Lipskis apšvietė mus apie kasos stovį, kuris yra pagerėjęs net 500% nuo šios valdybos perėmimo.

Valdyba pasiūlė ir, daugumai susirinkusių pritariant, buvo nutarta „Gajos“ suvažiavimą ruošti PLGS suvažiavimo metu — darbo dienos savaitgalį.

Valdyba, susitarusi su PLGS valdyba, išdirbs smulkesnius planus.

Dr. A. Prunskienė turi grupę jaunų gydytojų, kurie bus iškilmingai priimti korporacijon suvažiavimo metu.

VS

„GAJA“ prieš 20 metų Čikagoje.

Nuotr. V. Šaulio

MOKSLO PAKOPOMIS

Jonas Tomas Aviža, D.D.S., Violetos ir dr. Alberto Avižų, gyvenančių Waukegan, Ill., vyriausias sūnus, studijavo odontologiją Loyola universitete ir 1982 m. gegužio 22 d. gavo odontologijos daktaro laipsnį. Nuo liepos 1 d. specializuojasi Veteranų ligoninės ir Michigan universiteto klinikose, Ann Arbor, Mich.

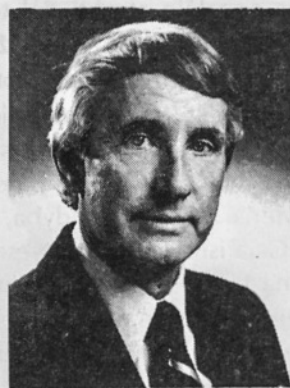

Dr. Jonas T. Aviža

Albertas Augštaitis, M.D. baigė medicinos mokslus Argentinoje ir 1982 m. lapkričio mėn. gavo gydytojo diplomą. Jo tėvai gyvena Berisso mieste.

Anatolijus Matulis (Matulevičius), M.D., Ph.D., gimė Lietuvoje, Kuktiškių kaime, Utenos apskr. Pradžios mokyklą baigė Lietuvoje, o gimnaziją — Ravensburg, Vokietijoje. Atvykęs į JAV, 1950-1954 m. tarnavo karo aviacijoje. Studijavo tarptautinius santykius, vokiečių kalbą ir literatūrą. 1955 m. gavo bakalauro laipsnį Detroit Institute of Technology, 1957 m. gavo magistro laipsnį Wayne State universitete, Detroite. Studijas tęsė Michigan universitete ir Michigan State universitete. Parašė ir apgynė disertaciją „Lietuvių kultūra H. Suderman, E. Wiechert ir A. Miegle raštuose“ ir 1963 m. gavo daktaro laipsnį iš vokiečių kalbos ir literatūros Michigan State universitete. Taip pat studijavo prancūzų, rusų ir kinų (mandarino) kalbas. 1963 m. profesorius ir kalbų skyriaus vedėjas Purdue universitete Fort Wayne ir Hammond, Ind. Parašė anglų kalba ir išleido dvi poezijos knygas *Patterns in Time*, *Voyage I and Voyage II*. 1969 m. pradėjo studijuoti psichologiją International College, Los Angeles. 1974 m. darė bandymus Lafayette psichiatriinėje klinikoje, kur sėkmingai išbandė savo psicholingvistinę hipotezę su chroniškais

schizofrenikais. Assoc. profesorius Wisconsin universitete, kur dėstė psicholingvistinį ir kultūrinį bendradarbiavimą (teatras ir muzika). 1976 m. gavo daktaro laipsnį iš klinikinės psichologijos. 1977 m. pradėjo studijuoti mediciną Amerikos Karibų universitete. Medicinos mokslus baigė 1982 m. ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Aktyvus politikoje. Rašė *Aiduose*, *Medicinoje*, *Lituanus*, pabaltiečių studijų žurnale. Priklauso tarptautinei mokslo sąjungai, Amerikos profesorių sąjungai, Amerikos ir tarptautinei lakūnų sąjungai (licensed Commercial pilot), pabaltiečių ir lietuvių studijų sąjungoms, Amerikos POLO sąjungai ir USPA žaidėjas.

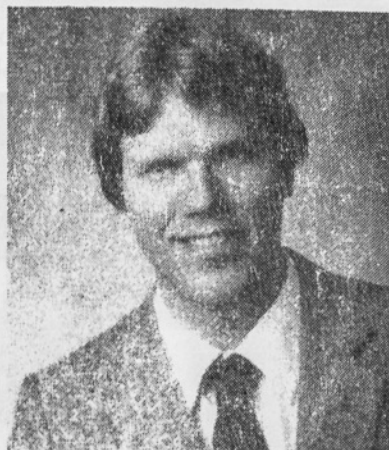
Anatolijus Matulis, M.D., Ph.D.

Jonas Svogūnas, M.D. gimė 1953 m. Brooklyn, N.Y. Baigęs St. Thomas college bakalauro laipsniu iš biologijos, išvyko studijuoti mediciną į Indiją. 1981 m. lapkričio mėn. baigė Kostorba Medical college ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Pasirinko vidaus ligų specialybę.

Dr. Jonas Svogūnas

Kenneth J. Yerkes, D.D.S. gimė ir augo Palos Park rajone prie Chicagos. Baigęs Maristų aukštesniąją mokyklą, studijavo Loyola universitete ir 1978 m. gavo bakalauro laipsnį. Vėliau tame pačiame universitete studijavo odontologiją ir 1982 m. gegužės mėn. gavo odontologijos daktaro laipsnį. Jis yra aktyvus Lietuvos Vyčių narys. Jo žmona Mary baigia pasiruošti klinikinės psichologijos daktarui. Jaunojo daktaro proseneliai Rokas ir Marija (Pelakaitė), abu gimę Lietuvoje, apsigyveno Chicagos Marquette Parke 1905 metais, kada čia buvo tik tušti laukai.

Dr. K. J. Yerkes

Asta Elena Grinytė, D.D.S., Aldonos ir dr. Gedo Grinių duktė, gimė Ft. Lee, Va. 1958 m. Šeimai persikėlus į Illinois, baigė Homewood-Flossmoor aukštesniąją mokyklą 1976 m. Biologijos studijas pradėjo Loyolos u-te, Chicagoje, ir po trejų metų buvo priimta į Illinois u-to odontologijos mokyklą, kur 1981 m. gavo bakalauro laipsnį iš odontologijos. Odontologijos daktaro laipsnį gavo 1983 m. birželio 9 d. Žada verstis privačia praktika Tampa-St. Petersburg, Floridoj. Baigė Kr. Donelaičio žemesniąją ir aukštesniąją lituanistinę mokyklą. 1983 m. Priklausė „Grandies“ tautinių šokių grupei. 1976 m. buvo išrinkta „Miss Lithuania“ Chicagos tarptautinėje prekybos ir pramonės parodoje. Tais pačiais metais debiutavo Gintaro baliuje. Mokė plaukimą per Amerikos Raudonąjį Kryžių, iš kurio gavo 5 m. savanorės garbės atžymėjimą. Yra skautė akademikė. 1980 m. vasarą dėstė mikrobiologiją „International Foundation of Microbiology“ Chicagoje. Priklauso Psi Omega odontologų fraternitui, kur paskutiniaisiais metais buvo valdybos sekretorė. Studijavo vasaromis Europoje 1974 m. ir Heidelberge, Vokietijoje 1977 m.

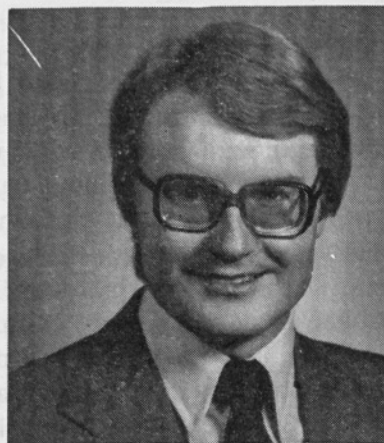
Medicina, Nr. 1 (61), 1983

Asta Elena Grinytė, D.D.S.

Gedas Marius Grinis, M.D., Aldonos ir dr. Gedo Grinių sūnus, gimė Ft. Lee, Va. 1956 m. Persikėlus į Illinois, baigė Homewood-Flossmoor aukštesniąją mokyklą 1974 m. Biologijos studijas baigė Loyolos u-te, Chicagoje, bakalauro laipsniu cum laude 1978 m. Metus dirbo Loyolos u-to medicinos centre kardiologijos tyrimuose ir 1979 m. įstojo į St. Louis u-to medicinos mokyklą, St. Louis, Mo., kurią baigė 1983 m. gegužės 15 d. medicinos daktaro laipsniu. Pasirinko vidaus ligų specialybę ir jai ruošis St. Louis u-to ligoninėse, St. Louis, Mo.

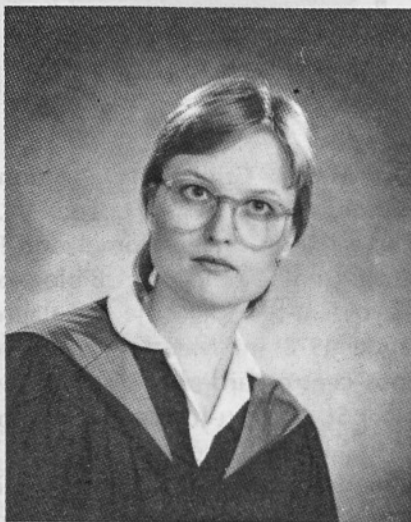
Nuo mažens priklausė skautų Lituanicos tuntuvi ir dabar yra skautas vytis. Baigė Kr. Donelaičio žemesniąją ir aukštesniąją lituanistinę mokyklą 1972 m. Loyolos u-te priklausė Alpha Sigma Nu Jezuitų garbės draugijai. Studijavo vasaromis Europoje 1972 m., Londone, Anglijoje 1975 m. ir Vilniaus u-te, Lietuvoje 1976 m.

Gedas Marius Grinis M.D.

Mark P. Kal, M.D. gimė 1955 m. W. Virginijoje. Baigė Hill Crest, Ill. aukštesniąją mokyklą ir kolegiją Rock Island, Ill. Mediciną studijavo Chicagos medicinos mokykloje, kurią baigė 1982 m. birželio mėn. ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Dabar dirba West Suburban ligoninėje Oak Park, Ill. Mėgsta sportą, pasižymėjęs golfininkas.

* * *

Eglė Jasiukaitė-Gaižutienė, M.D.

Eglė Jasiukaitis-Gaižutienė, M.D. — dr. Antano ir Ados Jasiukų duktė. Auklėtinė Holy Name of Mary gimnazijos (H.S.); B. Sc. Guelph university; B.A. psychology York university, Hamilton, Ont. McMaster universiteto medicinos fakultetą baigė 15 gegužės 1983 m.

Dr. Petras Gailiūnas, Parkland Mem. ligoninės (Dallas, Texas) inkstų persodinimo skyriaus vedėjas dirba su experimentiniais vaistais ir metodais sumažinti persodinto inksto atmetimą. Dr. P. Gailiūnas taip pat užima vidaus medicinos assist. profesoriaus vietą Texas Health Science Center Universitete, Dallas, Texas. Archives of Internal Medicine birželio mėnesio leidinyje išspausdinta dr. P. Gailiūno ir bendradarbių studija apie Cytomegaloviruso su keltos ligos ilgalaikes pasekmes ligoniams su persodintais inkstais.

* * *

GYDYTOJŲ PERTEKLIUS EUROPOJE

Gydytojai Amerikoje būkštauja dėl būsimo gydytojų pertekliaus. Tuo tarpu Europoje kai kuriuose kraštuose jau taip yra. Italijoje 30.000 nepraktikuojančių ir neturinčių tarnybas gydytojų — taip skelbia Italijos Gydytojų Sąjunga ir sveikatos ministerija. Ispanijoje esą 12.000—15.000 gydytojų „bedarbių“. Šveicarijose tik 50—60. Britanijoje apie 1500 tokių bedarbių.

Britanijoje kasmet priimama 4000 naujų medicinos studentų. Tuo tarpu Italijoje medicinos mokyklose studijuoja 110.000 studentų.

FAMILY PRACTICE NEWS, vasario 15, '83.

Dr. Vaitiekaitis aiškina apie burnos auglius.

Nuotr. F. Kaunas

* * *

JAV-bėse 1982 metais buvo beveik 2000 gydytojų-advokatų: gydytojai baigę ir teisės mokslus.

Paskutiniu laiku keletas Amerikos medicinos mokyklų turi teisės mokslų kursą, k.a. Bostono, Duke ir Illinois universitetai. Pastarieji 2 universitetai teikia M.D. ir J.D. laipsnius išklausiems kursams.

AM. MED. NEWS, Bal. 1, 1983.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Stasys Ankudas, M.D., po sunkios ir varginančios ligos, mirė 1982 m. spalio 6 d. John Hopkins ligoninėje, Baltimorėje ir palaidotas Lorraine Park kapinių mauzoliejuje. Velionis gimė 1909 m. balandžio 22 d. Šiaudadūšių kaime, Pilviškių valsč., Vilkaviškio apskr. Mediciną studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. 1937 m. gavo medicinos gydytojo diplomą. Priklausė studentų ateitininkų medikų korp! Gaja. 1936 m. vedė dantų gydytoją Mariją Stukaitę. 1938 m. pradėjo dirbti gydytoju Kupiškyje ir buvo ligoninės vedėju. 1944 m. pasitraukė su šeima į Vokietiją. Dirbo Hanau stovyklos ambulatorijoje. 1949 m. atvyko į JAV. Išlaikęs valstybinius gydytojo egzaminus, 1952 m. pradėjo dirbti Baltimorėje, kur turėjo savo gydytojo kabinetą. Daug metų buvo Little Sisters of Poor išlaikomos senelių prieglaudos gydytoju. Ateitininkas nuo gimnazijos laikų. Buvo dosnus lietuviškoms organizacijoms ir įvairiems lietuviškiems reikalams.

Stasys Ankudas M.D.

Izidorius Alis, DVM, mirė 1982 m. gruodžio 7 d. Farmington, Conn. Velionis gimė 1921 m. vasario 1 d. Lukštinių km., Obelių valsč., Rokiškio apskr., gausioje ūkininkų (Ališauskų) šeimoje. Baigęs Tumo Vaižganto vardo gimnaziją Rokiškyje, lankė mokytojų kursus ir po to mokytojavo Rageliuose. Buvo skautas ir šaulys. Mėgo muziką ir dainuoti. 1941 m. buvo išlaikęs egzaminus į Kauno konservatorijos dainavimo klasę ir tais pačiais metais pradėjo studijuoti veterinariją Veterinarijos akademijoje Kaune. Pasitraukęs į Vokietiją, veterinarijos mokslus baigė Hannover aukštojoje veterinarijos mokykloje ir 1948 m. gavo veterinarijos gydytojo diplomą. Atvykęs su žmona

Medicina, Nr. 1 (61), 1983

1949 m. į JAV, pradžioje dirbo asistentu pas privatų vet. gydytoją, o paskutinius 25 metus dirbo federalinėje tarnyboje, Žemės ūkio departamente. Dalyvavo chore ir keliuose kvartetuose.

Dr. Iz. Alis (Ališauskas)

Vaclovas Čekas, M.D., staigiai mirė 1983 m. vasario 21 d. Woodhaven, N.Y., sulaukęs 75 m. amžiaus. Anksčiau jis buvo mokytojas, paskui baigė medicinos mokslus ir vertėsi gydytojo praktika.

Petras Kazlas (Kazlauskas), M.D. mirė 1983 m. kovo 11 d. Hot Springs, Arkansas. Velionis gimė 1903 m. spalio 22 d. Maišymų kaime, Rudaminos valsč., Lazdijų apskr. Baigęs Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją 1924 m., įstojo į Lietuvos universiteto Medicinos fakultetą. Medicinos mokslus baigė 1932 m. ir gavo diplomą. 1935 m. gavo akių ligų specialisto pažymėjimą. Apgynęs dizertaciją „Kauno pradžios mokyklų mokinių akių tyrimai“, 1939 m. gavo medicinos daktaro laipsnį. 1941 m. pakeltas docentu. Nuo 1942 m. liepos 1 d. Vilniaus universiteto medicinos fakulteto dekanas, oftalmologijos katedros vedėjas ir universiteto akių klinikos direktorius. Aktyviai reiškėsi ateitininkų, pavasarininkų ir šaulių veikloje. Buvo studentų ateitininkų medikų korp! Gaja narys ir vienas iš jos steigėjų. Rašė

Dr. Petras Kazlas (Kazlauskas)

medicinos klausimais straipsnius ir studijas, bendradarbiavo katalikų spaudoje. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1947 m. atvyko į JAV. 1954 m. gavo teisę vérstis gydytojo praktika. Dirbo VA ligoninėje, Marion, Ind. Išėjęs į pensiją, su žmona dr. Zinaida persikėlė gyventi į Hot Springs, Ark.

Antanas Rimtautas Pustelninkas, D.D.S., staiga ir netikėtai mirė 1982 m. rugpiūčio 14 d. Chicagoje.

Dr. Nemira O. Šurnaitė-Ratkevičienė

Nemira O. Šurnaitė-Ratkevičienė, M.D. 1982 m. rugsėjo 10 d. staiga mirė Adelaidėje, Australijoje. Velionė buvo gimusi 1932 m. Šiaulėnuose,

Šaulių apskrityje. Vokietijoje gyveno su tėvais Kemptene, kur lankė lietuvišką gimnaziją. 1950 m. atvyko į Australiją, 1957 m. baigė Adelaidės universiteto medicinos fakultetą. Dirbo ligoninėse ir sveikatos departamente. Akademikė skautė, aktyvi skaučių veikloje, dažnai eidavo stovyklos gydytojos pareigas.

Janina Rožanskienė, D.D.S., sulaukusi 86 metų amžiaus, mirė 1983 m. vasario 28 d. Gimė, augo ir mokėsi Lietuvoje. Prieš 33 m. atvyko į JAV. Gyveno Mt. Prospect, Ill. Palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Ibsenas Skeivys, M.D., po sunkios ir ilgos ligos mirė 1982 m. birželio 9 d. St. John's Episcopal ligoninėje, Far Rockaway, N.Y. ir palaidotas Cypress Hills kapinėse. Velionis gimė 1918 m. netoli Renavo, Mažeikių apskr., Žemaitijoje. Baigęs Mažeikių gimnaziją, 1936 m. pradėjo studijuoti mediciną VD universitete Kaune. Priklausė studentų ateitininkų medikų korporacijai Gaja. Baigęs medicinos mokslus, gavo medicinos gydytojo diplomą. Dirbo Mažeikiuose. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Atvykęs į JAV, įsikūrė New Yorke, turėjo savo kabinetą Richmond Hill, N.Y. ir dirbo ligoninėje anesteziologu. Priklausė Lietuvių Bendruomenei, New Yorko lietuvių gydytojų draugijai, Ateitininkų medikų korp! Gaja. Buvo direktorius lietuvių kredito unijos Kasa.

Anthony P. Stulga, D.D.S., sulaukęs 87 metų, mirė 1982 m. spalio 20 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje. Velionis gimė Šiaudelių kaime, Šilalės parap., Tauragės apskr. Dirbo ir gyveno su šeima Chicagoje. Priklausė Knights of Columbus ir Lietuvos vyčiams.

Jonas Algirdas Valiūnas, M.D., staiga ir netikėtai, po užspringimo, mirė 1982 m. spalio 3 d. ir palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje. Velionis gimė 1921 m. gruodžio 5 d. Lietuvoje. Mokėsi Jonavos progimnazijoje ir baigė Jėzuitų gimnaziją Kaune. Mediciną pradėjo studijuoti VD universitete Kaune, vėliau Grazo universitete Austrijoje ir baigė medicinos studijas Tuebingeno universitete, Vokietijoje. Atvykęs į JAV, specializavosi anesteziologijoje. Daug metų dirbo Veteranų ligoninėje ir kartu buvo Northwestern universiteto assoc. profesorius. Paskutiniu metu dirbo Little Company of Mary ligoninėje, Chicagoje.

Nepriklausomos Lietuvos Gydytojų suvažiavimas 1937 m. kovo 21 d. Karo muziejuje, Kaune.

Gydytojai ir svečiai

Dešinėje I-je eilėje: 1. p. S. Oželienė, 2. ?, 3. p. Dumbrienė, 4. ?; II-je eilėje: 1. prof. Hagentornas, 2. prof. Vinteleris, 3. dr. Dumbrys, 4. dr. Bartkus (gyvena

Čikagoje), 5. dr. Meškis, 6. dr. Vikrutis, 7.?, 8. ?; III-je: 1. ?, 2. Dr. Petrikas, 3. ?, 4. ?, 5. ?, 6. Dr. K. Giedraitis. Kiti? Kairėje I-je eilėje svečiai latviai. III-je eilėje Dr. E. Sleževičienė — pediatrė. Jeigu kas prisimenat ir randat pažįstamų — parašykite redakcijai. Gal kas turit senų mūsų medikų, studentų ar profesorių fotografijų?

SARAŠAS KARO MEDIKŲ 1920-23 m. (Dr. J. Bartkaus atsiminimai).

1. **Bartkus, Juozas** (Bortkevičius) — USA, Čikaga.

2. **Čeponis, Jonas** mirė nuo kraujo užkrėtimo (pirštą sužeidęs) Klaipėdos ligoninėje prieš vokiečiams užimant kraštą.

3. **Gaidys** (vardas?), dezertyras — po atostogų negrįžo iš Vilniaus. Pavardę pakeitė į Di Goita.

4. **Goldenheimas, Borisas** — likimas nežinomas.

5. **Grigaitis, Albinas**, buvęs Varėnos sanatorijos vedėjas, mirė Čikagoje 1981 m.

6. **Jackūnas, Albertas** karo metu buvo Palangoje. Mirė Lietuvoje.

7. **Jurgelionis, Antanas**, Sporutos steigėjas. Likimas nežinomas.

8. **Kęstavičius, Lionas** (Kęsgaila Leonas) 1895.10.21—1979.10.27. Buvo išvežtas į Sibirą, mirė Lietuvoje.

9. **Pagiryš Antanas** dirbo miškų ūrėdo pavaduotojo pareigose. Tik vėliau atsiėmęs daktaro diplomą dirbo kaip kariuomenės gydytojas karo mokykloje.

10. **Rutenbergas** likimas nežinomas.

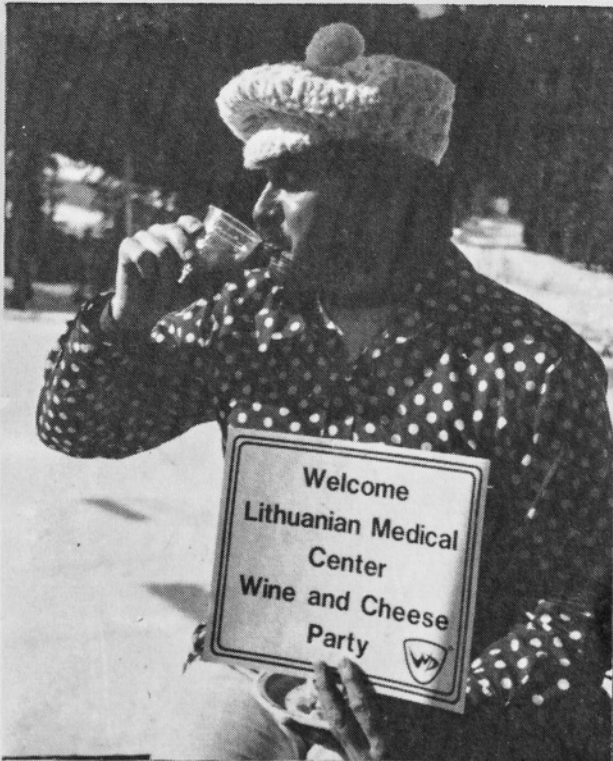
11. **Šimkevčius, Mečys** — mirė Lietuvoje, Žemaitijoje.

12. **Tallat-Kelpša, Florijonas** gyvena Čikagoje.

13. **Trečiokas, Juozas** — mirė Čikagoje.

14. **Ūsas, Juozas** mirė USA. Buvo pulkininkas.

15. **Matulevičius, Andrius** — vaikų ligų specialistas, turėjo didelę praktiką Kaune. Mirė Lietuvoje.

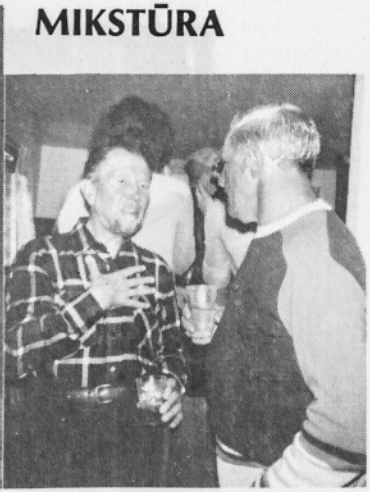
1

2

3

5

6

MIKSTŪRA

DIDŽIŪJŲ ŽMONIŲ MINTYS

1. Dr. M. Vygantas: „Nereikia žodžių, nuotrauka pati kalba“. „RES IPSE LOQUITUR“.

2. Dr. G. Grinis: „Jonai, mano paskutinis patarimas: nežiūrėdamas važiuok, o kai laimėsi, sustok.“

3. Dr. A. Koncė: „Pirmiausia visada išvedu šokti mamą“.

4. Dr. A. Alekna: „Sakyk, daktare, kaip šampanas veikia į viengungio psichiką?“

5. Dr. V. Majauskas: „Prisipažinsiu, jona, kad liūdna, nes jau nė vienas mano bendraklasis nebesuspėja su manim nuo kalno“.

6. Dr. J. Daugirdas: „Mano akivaizdoje taip Paulius ir Balukas išsprendė, kuris laimėjo“.

XIV-tas PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUAŽIAVIMAS

Rugsėjo 3-4 d.d., Čikagoje

Preliminarinė Programa

Šeštadienį, rugsėjo 3 d.

Mayfair salėje, 3-čiam aukšte

9:00-4:00 val. p.p. Registracija

9:30-12:00 Jaunųjų gydytojų simpoziumas, koordinatorius P. V. Kisielius, M.D.

1:00-2:30 Viešas posėdis

Suvažiavimo atidarymas

Invokacija, sveikinimai

Paskaita — Lietuviai gydytojai aušrininkai — Milda Budrienė, M.D.

2:30-4:00 Fraternitas Lithuanica 75 metų sukakties minėjimas, Koncertas

5:00-6:00 PLGS ir ALGS darbo posėdis

7:30 Pobūvis, meninė programa, šokiai

Sekmadienį, rugsėjo 4 d.

10:00 val. r. Pamaldos T.ėvų Jėzuitų koplyčioje

Aušrininkų gydytojų ir mirusių gydytojų pagerbimas, vainiko padėjimas
prie laisvės paminklo

11:00 val. Pusryčiai

1:00-5:00 val. p.p. Mokslinė programa

„Mityba ir kardiovaskuliniai susirgimai“

Dalyvauja gydytojai A. Vanagūnas, A. Šaulytė, J. Bekeris, J. Daugirdas ir
kiti.

5:00-6:00 PLGS direktorių pasitarimas

7:00 val. Korporacijų ir kursų vakarienė.

* * *

Suvažiavimo metu bus „Aušros“ ir to laikotarpio spaudos paroda paruošta
K. Pemkaus, M.D.

* * *

